మహా భారతము

అనుశాసనిక పర్వము

తృతీయాశ్వాసము

వైశంపాయనుడు జనమేజయునకు చెప్పిన మహా భారత కధను నైమిశారణ్యంలో సత్రయాగ సందర్భంలో సూతి శౌన కాది మహామునులకు వివరిస్తున్నాడు.

ధర్మరాజు అంపశయ్య మీద ఉన్న భీష్ముని ఈ విధంగా ప్రశ్నించాడు.

" పితామహా! రోజూ మనము ఎన్నో పనులను చేస్తూ ఉంటాము. అందులో శ్రద్ధాభక్తులతో చేయతగ్గ పనులేవి, వివరించండి." అని అడిగాడు.

" ధర్మనందనా! నియమ నిష్ఠలను శ్రద్ధతో పాటించాలి. ఇంకా వేదాధ్యయనము, వేదములను అర్ధం చేసుకోవడం,

తాను అర్థం చేసుకున్న దానిని ఇతరులకు అర్థం అయేట్టు చెప్పడం, మనస్సును తన అధీనంలో ఉంచుకోవడం, ఇతరుల నుండి ఏ వస్తువూ తీసుకొనకపోవడం, తానే చేసే పనులు అన్ని శ్రద్ధాభక్తులతో చెయ్యడం, ఇంద్రియములను స్వాధీనంలో ఉంచుకోవడం, ఎల్లప్పుడూ సత్యమునే పలకడం, ఎల్లప్పుడూ చదువుకొనడంలోనూ, తనకున్నది పరులకు ఇవ్వడంలోనూ ఆసక్తి కలిగి ఉండటం, బ్రహ్మచర్యము అవలంబించడం, తల్లి తండ్రులకు సేవచెయ్యడం, గురువులకు సేవచెయ్యడం, ఇతరుల మీద దయ కలిగి ఉండటం, గోవులను సంరక్షించడం......పైన చెప్పి పనులన్నీ అత్యంత శ్రద్ధతో ఆచరించ తగినవి." అని చెప్పాడు భీష్ముడు.

" పితామహా! నీవు గోదానము గురించి చెప్పావు కదా? గోవులను ఏ విధంగా దానం ఇవ్వాలి వివరించండి." అని అడిగాడు.

" ధర్మనందనా! ఈ గోదాన విధి గురించి పూర్వము బృహస్పతి మాంధాతకు వివరించాడు. ఒక పుణ్య దినము నందు బ్రాహ్మణుల అనుమతి తీసుకొని, ఆ రోజంతా ఉపవాసము చేసి, గోవులు ఉన్న మంద వద్దకు పోయి, ఒక రోజు ఆ

గోశాలలో ఉండి, మరునాడు సూర్యోదయ సమయమున తాను దానము ఇవ్వదలచిన గోవును పేరుపెట్టి పిలిచి,

(ఆ రోజుల్లో గోవులకు కూడా పేర్లు పెట్టేవారు. అదే సంప్రదాయం ప్రకారం ఈ రోజుల్లో జూలలో జంతువులను కూడా పేర్లు పెట్టి పిలుస్తున్నారు.)

బ్రహ్మ దేవుడు చెప్పినట్టి మంత్రము ఈ విధంగా పఠించుచూ, "ఈ గోవు నా తల్లి, ఈ ఎద్దు నా తండ్రి, ఈ గోవు గర్భము స్వర్గము, ఈ గోవు నిలిచిన ప్రదేశము పుణ్యభూమి" అని పలికి మంచి సారము, సాధు శీలత గల గోవులను, తాను దానము ఇవ్వదలచిన వ్యక్తి చేతిలో నీటి ధారను వదులుతూ దానము ఇవ్వవలెను. అట్టి దానము ఇచ్చిన వానికి శాశ్వత సుఖసంతోషాలు లభిస్తాయి.

ఇంక దానము పుచ్చుకునేవాడు విద్యాభ్యాసము చేసే విద్యార్థి కానీ, వ్రతములు చెయ్యడంలో ఆసక్తి కలిగి ఉన్నవాడు కానీ, ఎలాంటి పాపములు చెయ్యని వాడు కానీ, శాంతచిత్తుడు కానీ, ఇంద్రియ నిగ్రహము కలవాడు కానీ, కోపము లేని వాడు కానీ, అయి ఉండవలెను."

ఇంకా బృహస్పతి మాంధాతతో ఇలా అన్నాడు. “ ఓ రాజా! ఇంకా మానవుడు, ఆశ్వయుజ మాసంలో కృష్ణ పక్షంలో, అష్టమి నుంచి మూడు రోజులు గోశాలలో దీక్షలో ఉండి, గోమూత్రము, గోమయము పుచ్చుకుంటే అతనికి కోరిన కోరికలు సిద్ధిస్తాయి.” అని బృహస్పతి మాంధాతకు చెప్పాడు.

కాబట్టి ధర్మనందనా! నీవు కూడా పైనియమములు ఆచరించి గోదానములుచెయ్యి. పొద్దునే లేచి కాలకృత్యములు తీర్చుకొని, ఏ ఆహారము తీసుకొన కుండా గోదానము చేస్తే ఎంతో పుణ్యం వస్తుంది. ఇంక నీవు దానము చేసే ఆవులలో కపిల వర్ణము గల ఆవులు దానం చెయ్యడం ఎంతో మంచిది. దాంతో నీ పాపాలన్నీ నశిస్తాయి.” అని చెప్పాడు భీష్ముడు.

“ఓ పితామహా! కపిల వర్ణము గల ఆవులకు గల విశిష్ఠత ఏమి తెలుపండి.” అని అడిగాడు.

“ధర్మనందనా! పూర్వము దేవతలకు ఆకలి వేసింది. వారందరూ బ్రహ్మదేవుని వద్దకు వెళ్లారు. బ్రహ్మ దేవుడు వారికి అమృతము ఇచ్చాడు. దేవతలు అమృతము సేవించారు. ఆ

అమృతము నుండి వెలువడిన సువాసనల నుండి కామధేనువు పుట్టింది. . కామధేనువుకు మరి కొన్ని ఆవులు జన్మించాయి. ఆ ఆవులన్నీ హిమాలయ పర్వతముల మీద విహరిస్తున్నాయి. ఆ సమయంలో ఒక లేగ దూడ, తల్లి ఆవు దగ్గర పాలు తాగుతూ ఉంది. ఆ పాల నురగ గాలికి ఎగిరి అక్కడే తపస్సు చేసుకుంటున్న శివుని తల మీద పడింది. శివునికి కోపం వచ్చింది. శివుడు మూడో కన్ను తెరిచాడు. ఆ మూడో కన్ను వేడికి ఆ గోవులన్నీ ఎర్రగా అయిపోయాయి. ఆవులన్నీ బెదిరి పోయి తలోక దిక్కుకు పారిపోయాయి.

ఈ సంగతి తెలుసుకొని బ్రహ్మదేవుడు శివుని వద్దకు వచ్చాడు. శివుని పాదాలకు నమస్కారము చేసాడు. “ ఓ మహా శివా! నీ తలమీద చంద్రుడు ఉన్నాడు కదా. అతడు నిత్యమూ అమృతము కురిపిస్తుంటాడు కదా. ఇదీ అంతే. లేగ దూడల నోటి నుండి వచ్చిన పాల నురగ అమృతముతో సమానము కదా! ఇది ఎంగిలి ఎలా అవుతుంది. పైగా గోవులు ఇచ్చే పాలు అమృతముతో సమానము. ఆవుపాల మీద నురగ కూడా అమృతమే కదా! దీనికి కోపిస్తే ఎలా! వాటిని కరుణించు!” అని వేడుకున్నాడు.

ఒక మంచి ఎద్దును మహాశివునికి కానుకగా ఇచ్చాడు. శివుడు శాంతించాడు. ఆ ఎద్దును తన వాహనంగా చేసుకున్నాడు. ఆవులను ఆ ప్రాంతంలో తిరగడానికి అనుమతి ఇచ్చాడు. వెంటనే బెదిరిపోయిన ఆవులు అన్ని ఆక్కడకు వచ్చాయి. " ఓ బ్రహ్మదేవా! ఈ గోవులన్నీ నా మూడవ కంటి చూపుతో ఎర్రగా మారి పోయాయి. ఇప్పటినుండి ఎర్రని ఆవులు అతి శ్రేష్టమైనవిగా పరిగణింప బడతాయి" అని వరం ఇచ్చాడు మహాశివుడు. అప్పటి నుండి ఎర్రటి ఆవులు దానంగా ఇవ్వడం ఆనవాయితీగా మారింది." అని అన్నాడు భీష్ముడు.

ఇంకా భీష్ముడు ధర్మరాజుతో ఇలా అన్నాడు. " ఓ ధర్మ నందనా! ఇక్ష్వాకు కులంలో సౌదాసుడు అనేవాడు జన్మించాడు. ఆయన పురోహితుడు వశిష్టుడు. ఒకరోజు సౌదాసుడు వశిష్ఠుని చూచి "మహాత్మా! ఈ లోకంలో పవిత్రమైనదేది?" అని అడిగాడు.

" సౌదాసా! ఈ లోకంలో ఆవు పవిత్రమైనది. ఆవు హవిస్సులకు పుట్టినిల్లు. అన్ని జీవులకూ గోవు ఆధా రము. గోవులు ఉన్నచోట లక్ష్మి నివసిస్తుంది. గోవు ఈ సంసార సాగరమును దాటడానికి పనికివచ్చే పడవ. స్వర్గలోకము

చేరడానికి నిచ్చెన వంటిది. మానవులు తనకున్న గో సంపదలో పదింటిలో ఒక దానిని గోదానంగా ఇవ్వాలి. గోవును పొద్దుటే స్మరించి నమస్కరించడం అధికమైన పుణ్యమును ప్రసాదిస్తుంది. ఆవు పేడ, ఆవు పంచితము పవిత్రమైనవి. కాని ఆవు మాంసము తినడం మహాపాపము. మానవులకు చెడ్డ కలలు వచ్చినప్పుడు గోవును స్మరించుకుంటే ఆ పీడ కలల వలన వచ్చే చెడు నివారింపబడుతుంది. ఆవు పేడతో ఇల్లు శుభ్రం చెయ్యడం, ఆవు పంచితమును ఔషధంగా తీసుకోడం మంచిది. బ్రాహ్మణులు గోసంపదను కాపాడుకుంటూ ఉంటారు. గోదానము వలన అనంతమైన సుఖాలు కలుగుతాయి." అని వశిష్టుడు సౌదాసునకు గోవుల గురించి చెప్పాడు.

" ధర్మనందనా! ఒకసారి వ్యాసుని కుమారుడు శుకుడు తండ్రికి మొక్కి ఇలా అడిగాడు. " తండ్రీ! అన్ని వస్తువుల కంటే గొప్పది,యజ్ఞములకు మూలము అయినది ఏది?" అని అడిగాడు.

దానికి వ్యాసుడు ఈ విధంగా చెప్పాడు. " కుమారా! ఏ కాలంలో కూడా గోవుకు సమానమైనది ఈ లోకంలో ఏదీ లేదు. యాగములకు మూలకారణము గోవు. మొదట్లో ఆవులకు

కొమ్ములు లేవు. బ్రహ్మదేవుడు గోవులకు కొమ్ములు సృష్టించాడు. బ్రహ్మదేవుడు మునులతో ఇలా అన్నాడు.

" గోవులు పరమపవిత్రములు. యజ్ఞములకు గోవులు ఎంతో అవసరము. గోవులను చూచినంత మాత్రముననే అన్ని దురితములు తొలగిపోతాయి. ఎవరైతే గోవులను పూజిస్తారో వారు స్వర్గసౌఖ్యములు పొందుతారు.

కుమారా! ఆవు ఓషధులకు నిలయము. గోవు పంచితమును (మూత్రము), ఆవు పాలు, ఆవు నేయి, ఆవు పేడతో కలిపి మూడు దినములు సేవించిన అన్ని రోగములు నశిస్తాయి. తరువాత మూడు దినములు ఉపవాసము చేసి ఆవు గిట్టలతో తొక్కించిన యవలు కాచిన గంజి సేవించాలి. అలా చేస్తే తేజోవంతులవుతారు. దేవతలు ఈ విధంగా సేవించి రాక్షసులను గెలిచారు. ఆవునెయ్యిని సేవించడం వల్ల ఉదాత్తుడవుతాడు. ఆవు నెయ్యిని దానం చెయ్యడం వల్ల ఎంతో పుణ్యం వస్తుంది. ప్రతిరోజూ ఆచమనం చేసి గోవుల మధ్యన గోమతి మంత్రము జపిస్తే అతనికి అంతః శుద్ధి బాహ్యశుద్ధి కలుగుతుంది. పైన చెప్పిన గోమతి మంత్రము అగ్ని కార్యము లోనూ, గోవుల సమక్షములోనూ, బ్రాహ్మణుల ఎదుటా చదివిన

కోరిన కోరికలు సిద్ధిస్తాయి. అందువలన గోవును మించిన వస్తు ఈ మూడులోకములలో లేదు." అని వ్యాసుడు తన కుమారుడు శుకునికి గోవు మహాత్మ్యము చెప్పాడు. ధర్మనందనా! వింటివి కదా గోమహాత్మ్యము అని భీష్ముడు ధర్మరాజుతో చెప్పాడు.

" పితామహా! మూడులోకములకు బ్రహ్మదేవుడు అధిపతి. బ్రహ్మలోకమును గోలోకము అని అంటారట. ఎందువలన?" అని అడిగాడు ధర్మరాజు.

" ధర్మనందనా! పూర్వము విశ్వకర్మ గొప్ప తపస్సు చేసాడు. అమృత మూర్తి కామరూపిణి అయిన సురభి అనే కన్యను తన మానసపుత్రికగా సృష్టించాడు. ఆమెతోపాటు మహాతేజోవంతుడయిన ఒక పురుషుని కూడా సృష్టించాడు. ఆ పురుషుడు ఆ కన్యను చూచి మోహించాడు. ఆమె గురించి పరితపిస్తున్నాడు. అది చూచిన బ్రహ్మ "మార్తోభవ!" (నీ పరితాపము ఉపశమించును గాక) అని దీవించాడు. అతనికి మార్తాండుడు అని పేరుపెట్టాడు. అతనికి సురభిని ఇచ్చి వివాహం జరిపించాడు. వారిని చూచి ఇలా అన్నాడు.

“ మీ ఇరువురకూ పుట్టిన సంతానము యాగములకు కావలసిన పాలు,పెరుగు నెయ్యి సమకూరుస్తాయి.” అని అన్నాడు. వారిరువురికీ గోవులు సంతానంగా జన్మించాయి. కాబట్టి ఆ ప్రకారంగా బ్రహ్మదేవుని ఆశీస్సులతో ప్రభవించిన గో సంతతి సమస్త జనులచే పూజింపబడు తున్నాయి. ఆ గోవులు కూడా మానవులకు, దేవతలకు, కోరినవి ఇస్తూ వారిచేత పూజలందుకుంటున్నాయి.” అని చెప్పాడు భీష్ముడు.

“ పితామహా! తమరు మార్తాండుడు, సురభిని వివాహం చేసుకున్నాడని చెప్పారు కదా! మరి వారికి కలిగిన సంతానము గురించి చెప్పండి. మొట్టమొదట వారికి ఎవరు పుట్టారు?” అని అడిగాడు.

“ ధర్మనందనా! మార్తాండునికి సురభికి మొట్టమొదట పదకొండు మంది ఉద్భవించారు. వారే బ్రాహ్మణులకు మూలపురుషులు. వారే ఏకాదశ రుద్రులు. వారి పేర్లు అజపాదుడు, అహిర్బుధ్న్యుడు, త్ర్యంబకుడు, వృషాకపి, శంభుడు, కపాలి, రైవతుడు, హరుడు,బహురూపుడు, ఉగ్రుడు, విశ్వరూపుడు. ఈ ఏకాదశ రుద్రులను లోకమంతా

పూజించారు.

ఏకాదశ రుద్రుల తరువాత గోసమూహము పుట్టింది. ఆ ఆవుల ముఖంలో, నాలుకలో, కొమ్ములలో ఇంద్రుడు; ఆవుల మూత్రద్వారములో, మలద్వారములో వాయుదేవుడు, మూపురంలో శివుడు, పాదాలలో దేవతలు, కడుపులో అగ్నిదేవుడు, ఆవు పాలపొదుగులో సరస్వతీ, ఆవు పేడలో లక్ష్మీదేవి, ఆవుపంచితంలో (మూత్రంలో) కీర్తి, రక్తంలో చంద్రుడు కొలువై ఉన్నారు. గోవు హృదయంలో భగుడు అనే దేవత, పాలలో బ్రహ్మదేవుడు, వెంట్రుకల లో అనుష్ఠానములు, తోకలో యమధర్మరాజు, ఆవు కన్నులలో సూర్యుడు, చర్మములో తపస్సు, తేజమూ అధిష్ఠాన దేవతలుగా ఉన్నాయి. ఆవు కాళ్లలో ఉన్న కీళ్లలో సిద్ధులు కొలువై ఉన్నారు.

సమస్తదేవతలకు ఆలవాలమైన గోవు మహాత్మ్యము ఏమని వర్ణింపగలము. ఈ సందర్భంలో నీకు ఒక ఇతిహాసము చెపుతాను. విను. త్రిశిఖరము అనే ఒక కొండ ఉండేది. ఆ కొండ ప్రాంతంలో భృగువంశము లో పుట్టిన కొంత మంది మునులు ఆశ్రమములు నిర్మించుకొని తపస్సు చేసుకుం టున్నారు. వారిలో సుమిత్రుడు ఒకడు. ఒక రోజు అంగిరసుడు

అనే బ్రాహ్మణోత్తముడు గోశర్కర అనే తీగను సుమిత్రునికి ఇచ్చాడు. సుమిత్రుడు దానిని తన గోవులకు ఆహారంగా ఇచ్చాడు. ఆ ఓషధిని తిన్న ఆవులు బాగా ఆరోగ్యంగా పెరిగాయి. ఆగోవులకు సంతానము తామర తంపరగా వర్ధిల్లింది. అలా అలా ఆగోసంతతి పెరిగిపోయింది. పెద్ద ఆవుల మంద గా అయింది. సుమిత్రుడు ఆ ఆవుల మందను చూచికొని మురిసిపోయేవాడు. ఆ ఆవు దూడలు తల్లుల పాలు తాగుతుంటే వాటి నుంచి వచ్చే నురగను తాను సేవించేవాడు. కాబట్టి అతనికి ఫేనుడు అనే పేరు వచ్చింది.

ఆ ఆవులకు కామరూప విద్యకూడా ఉంది. ఒక రోజు కొన్ని ఆవులు చక్కటి స్త్రీల రూపము ధరించి సమీప కొలనులో జలకాలాడుతున్నాయి. వాటిని చూచి అక్కడే స్నానం చేస్తున్న కొన్ని గోవులు “ మీరు ఎవరు? మీకు ఈ మనుషుల రూపములు ఎలా వచ్చాయి?” అని అడిగాయి. అప్పుడు స్త్రీల రూపములో ఉన్న ఆవులు ఇలా చెప్పాయి. “మేము బ్రాహ్మణులకు సేవ చేస్తాము. యజ్ఞములకు, పితృ కార్యములకు, అతిధిసత్కారములకు, బ్రాహ్మణులకు ఆహారముగా ఉపయోగపడే పాలు ఇస్తాము. బ్రాహ్మణుల పొలములలో పనిచేయుటకు మా పిల్లలను పంపుతాము.

మేము చేసే మంచి పనుల వలన మాకు ఈ కామరూప విద్య సిద్ధించింది. మాకు గోలోక ప్రాప్తికూడా కలుగుతుంది. కాని, మీరు మంచి పనులు చేసే వారిని చూచి అసూయ చెందుతారు. కాబట్టి మీకు మీ దూడలకు దుర్గతి ప్రాప్తిస్తుంది." అని పలికాయి.

మిగిలిన గోవులకు తమ తప్పు తెలిసి వచ్చింది. తమకు తరుణోపాయం చూపమని ఆ కాంతల రూపంలో ఉన్న గోవులను అడిగాయి. దానికి ఆ గోవులు ఇలా అన్నాయి. "రంతిదేవుడు ఒక యజ్ఞం చేస్తున్నాడు. మీరు అక్కడకు వెళ్లండి. ఆయన మిమ్మల్ని ఆ యజ్ఞంలో బలి ఇస్తాడు. మీకు గోలోక ప్రాప్తి కలుగుతుంది." అని పలికాయి. వెంటనే ఆ ఆవులు అన్ని కలిసి రంతిదేవుడి దగ్గరకు పోవడానికి సిద్ధం అయ్యాయి. కాని అందులో ఒక గోవు ఒక సందేహాము వెలిబుచ్చింది. " మనము మన యజమాని సుమిత్రుని అడిగి కదా వెళ్లాలి అని అంది. కొన్ని ఆవులు ఇలా అన్నాయి. సుమిత్రుడు మనము వెళ్లడానికి అనుజ్ఞ ఇవ్వడు. కాబట్టి మనము అతనిని చంపుదాము. అతనుకూడా గోలోకమునకు వస్తాడు." అని అన్నాయి.

కాని కొన్ని ఆవులు సుమిత్రుని చంపలేకపోయాయి. కొన్ని ఎర్రని ఆవులు మాత్రం “ సుమిత్రుని మేము చంపుతాము. కాని దానివలన మీరు మాకు ఏమి చేస్తారు.” అని అడిగాయి. మిగిలిన ఆవులు ఆ ఎర్రని ఆవులకు ఒక వరం ఇచ్చాయి. “ ఈ రోజునుండి అన్ని రంగుల ఆవులలోకి ఎర్ర ఆవులు శ్రేష్టమైనవిగా పరిగణింపబడతాయి.” అని వరం ఇచ్చాయి. వెంటనే ఆ ఆవులు మారు రూపములలో తమ యజమాని సుమిత్రుని వద్దకు వెళ్లాయి. “ అయ్యా! మీరు ఇప్పటి దాకా గోపూజ చేసారు. మేము ఎంతో సంతోషించాము. మీకు ఏం వరం కావాలో కోరుకోండి.” అనిఅడిగాయి. దానికి సుమిత్రుడు “నాకు ఇప్పటి వలెనే ఎప్పటికి కూడా ఆవుల యందు భక్తి, గౌరవము, శ్రద్ధ ఉండేట్టు వరం ఇవ్వండి.” అని అడిగాడు. అలాగే అని వరం ఇచ్చాయి ఆ గోవులు. ఇంకా ఇలా అన్నాయి. “ ఇంకా మీరు ఈ లోకంలో ఎందుకు. మాతో పాటు గోలోకం రండి.” అని అన్నాయి. “ నేను నా గోవులను విడిచి పెట్టి ఎక్కడికీ రాను.” అని అన్నాడు సుమిత్రుడు.

మారు వేషములలో ఉన్న ఆ ఆవులు అతని శరీరమును తమ కొమ్ములతో పైకి ఎత్తి కిందపడవేసాయి. సుమిత్రుని ప్రాణాలు పోయాయి. అతని శరీరం మాత్రం కిందపడింది.

అతని ఆత్మ గోలోకమునకు వెళ్లింది. అక్కడ ఉన్న గోమాతలు అంగిరసుని ఆదరంగా ఆహ్వానించారు. మర్యాదలు చేసారు. తరువాత జరిగినది అంతా చెప్పారు. ఇది నీకు మేలే చేసింది అని అన్నారు. కాని సుమిత్రుని దారుణంగా చంపిన ఎర్ర ఆవులకు ముఖం అంతా నల్లగా అవుతుందని శాపం పెట్టాయి.

ఇది ఇలా ఉండగా. భూలోకంలో ఆవులన్నీ రంతి దేవుని వద్దకు వెళ్ళాయి. " అయ్యా! మమ్ములను ఈ యజ్ఞములో బలి ఇచ్చి మాకు గోలోక వాస ప్రాప్తి కలుగచేయండి." అని ప్రాధేయపడ్డాయి. " అది ఎలాగ! ఆవులను చంపి నేను పాపం ఎలా కట్టుకుంటాను. నాకు ఉత్తమ గతులు ఎలా లభిస్తాయి?" అని అన్నాడు. " అయ్యా! ఇది మా నిర్ణయం కాదు. దేవతల నిర్ణయం. తమరు ఆచరించాలి." అని అన్నారు. " అయితే నాది ఒక నిబంధన. మీలో ఎవరో ఒక్క ఆవైనా మోహ వశంతో బలికి ఒప్పుకోకపోతే దానితో నేను యజ్ఞం ఆపేస్తాను." అని అన్నాడు. గోవులన్నీ సరే అన్నాయి.

రంతిదేవుడు ఆ గోవులను వరసగా బలి ఇచ్చి యజ్ఞంలో హోమం చేసాడు. ఒక ఆవు వంతు వచ్చింది. ఆ ఆవు తన దూడతో ఇలా అంది. " అయ్యో క్రూరాత్ములు నన్ను చంపడానికి

వస్తున్నారు. నేను చచ్చిపోతే నీ గతి ఏమిటి?" అని ఏడ్చింది. ఆ మాటలు రంతిదేవుడు విన్నాడు. వెంటనే యాగం ఆపు చేసాడు. ఆ ఆవుతో సహా మిగిలిన ఆవులు బతికిపోయాయి. అప్పటిదాకా బలి ఇవ్వబడిన ఆవులు గోలోకమునకు వెళ్లాయి. రంతి దేవుడు స్వర్గమునకు వెళ్లాడు. ఇది గోవుల మహిమ.

ఇంకా నీకు గోవుల గురించి వ్యాసుడు తన కుమారుడు శుకుడికి గో మహిమ గురించి చెప్పిన   మాటలు కూడా చెబుతాను విను. " కుమారా! గోవులను బ్రహ్మ మొదటగా సృష్టించాడు. ఈ చరాచరజగత్తుకు మూలాధారము గోవు. దేవతలకు, సిద్ధులకు, సాధ్యులకు గోవు తల్లి వంటిది. బ్రహ్మ పదమును కోరు వాడు ఆవును మనస్సుతో గానీ, వాక్కుతో గానీ, కర్మలతోనూ బాధించకూడదు. ఇది బ్రహ్మవాక్కు. వేదము కూడా గోవుకు పవిత్రతను ఆపాదించింది. ఏ గోవును పూజించి, సేవించి దేవతలు మానవుల కంటే గొప్పవాళ్లయ్యారో ఆ గోవుకంటే పవిత్రమైనది లోకంలో ఏముంటుంది.

యజ్ఞ యాగములలో ఆవు పాలకు ఉన్న విశిష్టత నీకు తెలిసిందే కదా!   ఉపనిషత్తులు అన్నీ గోస్వరూపాలే అనే బ్రహ్మదేవుడు చెప్పాడు. గోపూజ పవిత్రమైన యజ్ఞం లాంటిది.

మానవులు ఎక్కువగా కపిల వర్ణం (ఎరుపురంగు) ఆవులను పూజిస్తారు. దానంగా ఇస్తారు. దానితో వారి పాపాలు అన్నీ తొలగిపోతాయి." అని అన్నాడు వ్యాసుడు.

అప్పుడు శుకుడు తండ్రితో " తండ్రిగారూ! కపిల వర్ణం గోవులకు అంత మహాత్మ్యము ఎలా వచ్చింది?" అని అడిదగాడు. ఒకానొకప్పుడు దేవతల సంఘానికి కనపడకుండా తనను దాచమని అగ్నిదేవుడు గోవులను వేడుకున్నాడు. అలాగే అని గోవులు అగ్ని దేవుని దాచిపెట్టాయి. దేవతలు అగ్ని దేవుని వెదుకుతున్నారు. తుదకు అగ్ని దేవుడు గోవుల వద్ద ఉన్నాడని తెలుసుకున్నారు. " గోవులారా! అగ్ని దేవుని దాచడం లోకములకు మంచిది కాదు. కాబట్టి అగ్నిదేవుడు ఎక్కడ ఉన్నాడో చెప్పండి." అని అడిగారు.   గోవులు వారి మాటను మన్నించి అగ్ని దేవుడు దాగి ఉన్న చోటు తెలిపాయి.

అప్పుడు దేవతలు అగ్ని దేవుని చూచి " గోవులకు ఏదైనా వరం ప్రసాదిం చమని అడిగారు. దానికి అగ్ని దేవుడు తాను గోవుల యందు దాగియున్న కారణమున వాటికి ఎర్రటి రంగు వస్తుంది అని వరం ఇచ్చాడు. పైగా ఆవులలో కెల్లా ఎర్రటి ఆవులు శ్రేష్టమైన వనీ, వాటిని పూజించిన ఉత్తమలోకములు

ప్రాప్తిస్తాయని వరం ఇచ్చాడు. ఇంకా కపిల గోవును దానం ఇచ్చిన వాడు, దానం పుచ్చుకున్నవాడు ఇరువురు కూడా పుణ్యలోకములు పొందుతారు. అని వరం ఇచ్చాడు.

అప్పుడు శుకుడు కపిల గోవు లక్షణములను వివరించ మని తండ్రిని అడిగాడు. అప్పుడు వ్యాసుడు శుకునితో ఇలా అన్నాడు. " కుమారా! సాధారణంగా కపిల గోవుకు చెవులు, కొమ్ములు, కళ్లు, ముక్కు, కపిల వర్ణములో ఉంటాయి అది చాలు ఆ ఆవు కపిల గోవు అని చెప్పడానికి. అలా కాకుండా పైచెప్పిన స్థానములలో ఏ ఒక్కచోటన్నా ఎర్రగా ఉంటే అదికూడా చాలు ఆ ఆవు కపిలగోవు అనడానికి. అలా కాకుండా శరీరం అంతా కపిల వర్ణంలో ఉంటే ఇంక చెప్ప పనిలేదు. దాని మహిమ చెప్పనలవి కాదు.

కపిల గోవు మీద మీద బరువు వెయ్యరాదు. దానిని హింసించరాదు. దానిని బలికి ఉపయోగించరాదు. కపిల గోవును కాలితే గానీ, చేతితో గానీ, కర్రతో గానీ, కొట్టిన వాడు నరకానికి పోతాడు. కపిల గోవుకు వేళకు మేత, నీరు పెట్టిన వాడు సద్గతి పొందుతాడు. గోవులతో పాటు బ్రాహ్మణులు, గాయత్రీమాత, వసంతకాలము, సత్యము, బంగారము

పుట్టాయని పెద్దలు చెబుతారు. దానము ఇవ్వతగిన వస్తువులలో ఆవులు, బంగారము, భూమి శ్రేష్టమైనవి." అని వ్యాసుడు తన కుమారుడు శుకునికి గోమహిమ గురించి వివరించాడు." అని భీష్ముడు ధర్మరాజుకు చెప్పాడు.

" పితామహా! గోమయములో (ఆవు పేడ)లో లక్ష్మీదేవి ఉంటుందంటారు. నిజమేనా!" అని అడిగాడు. దానికి భీష్ముడు ఇలా అన్నాడు.

" ధర్మనందనా! ఈ సందర్భంలో నీకు గోవులకు లక్ష్మీదేవికి జరిగినసంవాదము గురించి చెబుతాను విను. ఒకసారి లక్ష్మీదేవి ఆవుల మందలోకి వెళ్ళింది. ఆవులన్నీ లక్ష్మీ దేవిని చూచి " నీవు ఎవరు? మాలోకి ఎందుకు వచ్చావు?" అని అడిగాయి. "నేను లక్ష్మీదేవిని. మీలో కలిసి ఉందామని వచ్చాను." అని చెప్పింది లక్ష్మీదేవి.   " ఓ లక్ష్మీదేవీ! నీవు చాలా చంచలమైన దానికి. మాలో ఉండదగవు!" అని అన్నాయి గోవులు.

ఆ మాటలకు అక్ష్మీదేవి దుఃఖించింది. " ఓ గోవులారా! నేను ఇది వరకు రాక్షసులవద్ద ఉన్నాను. వారి దుష్ప్రవర్తనకు కోపించి వారిని వదిలి దేవతల వద్దకు వెళ్లాను. రాక్షసులు

చెడిపోయారు. దేవతలు బాగు పడ్డారు. నేను తమ వద్దకు రావాలని మానవులు ఎల్లప్పుడూ నాకు పూజలు చేస్తుంటారు. మీరేమో నేను మీ వద్దకు వస్తానన్నా వద్దంటున్నారు." అని పలికింది లక్ష్మీదేవి.   " నీవు ఎన్ని చెప్పినా నిలకడ లేని నిన్ను మేము మాలో చేర్చుకొనము. నీ ఇష్టం వచ్చినచోటికి వెళ్లు" అని అన్నాయి. " గోవులారా! మీరే నన్ను ఇలా అవమానిస్తే నేను ఎక్కడికి పోను. నన్ను ఎవరు రానిస్తారు. అందుకని నేను మీ వద్దనే ఉంటాను." అని పలికింది లక్ష్మి. ఆమాటలకు గోవులు ఇలా అన్నాయి.   " ఓ లక్ష్మీదేవీ! మా మూత్రము, గోమయమూ (ఆవు పంచితమూ, ఆవు పేడ) పవిత్రములు అని వేదములు చెబుతున్నాయి. నీవు వాటిలో నివసించు." అని అన్నాయి. అలాగే అన్నది లక్ష్మి దేవి.   అప్పటి నుండి ఆవు పంచితము, ఆవు పేడా లక్ష్మీదేవికి నివాసస్థానాలు అయ్యాయి.

ఒకసారి కామధేనువు తపస్సుచేయగా బ్రహ్మ ప్రత్యక్ష మయ్యాడు. నీకు ఏం వరం కావాలి కోరుకో అని అడిగాడు. " ఓ బ్రహ్మదేవా! నేను కోరిన వెంటనే నా వద్దకు వచ్చారు. అంతకన్నా నాకు కావలసినది ఏమున్నది." అన్నది కామధేనువు. ఆ మాటలకు బ్రహ్మదేవుడు సంతోషించాడు. " నీ లోకమయిన గోలోకము అన్ని లోకముల కంటే పైగా ఉండేట్టు వరం

ఇస్తున్నాను. గోలోకము సత్యలోకము కంటే పైన ఉంటుంది." అని పలికాడు. ఓ ధర్మనందనా! గోవుల మహిమ అటువంటిది అని చెప్పాడు భీష్ముడు.

"పితామహా! గోవుల మహాత్మ్యము గురించి తమరు చెప్పారు. కాని సర్వయజ్ఞములలో దానము ఇవ్వదగినది సువర్ణము అని విన్నాను. వేదములలో కూడా సువర్ణ దక్షిణేతిపై అని చెప్పారు కదా. దానము ఇవ్వదగిన వాటిలో భూమి, సువర్ణము, గోవులు శ్రేష్ఠములు అని తమరు కూడా చెప్పారు కదా! మరి సువర్ణము (బంగారము) యొక్క విశేషములు వివరించండి." అని అడిగాడు.

" ధర్మనందనా! మా తండ్రి చని పోయిన తరువాత నేను ఆయనకు శ్రాద్ధవిధులను చేయుటకు గంగా ద్వారమునకు వెళ్లాను. నేను నా తల్లి గంగాదేవి సహాయముతో శ్రాద్ధవిధులను యధావిధిగా నిర్వర్తించాను. పిండ ప్రదాన సమయము వచ్చింది. పిండములు పెట్టుటకు నేల మీద దర్భలు పరిచాను. వాటి మీద నేను పిండము ఉంచు సమయమున ఉంగరములు, కంకణములు కల ఒక చేయి ఆ పిండము కొరకు చేయి చాచింది. ఆ చేతిని నేను నా తండ్రి శంతనునిది గా

గుర్తించాను.

ఆహా! సాక్షాత్తు నా తండ్రి నేను ప్రదానము చేయు పిండము కొరకు తన చేతిని చాచాడు. ఏమి నా అదృష్టము అని మురిసిపోయాను. కాని నా తండ్రి చేతిలో పిండము పెడితే శాస్త్రము ఒప్పుకోదు. ఎందుకంటే పిండము దర్భల మీద పెట్టవలెనే గానీ నేరుగా చేతిలో పెట్టకూడదు. అది శాస్త్రవిరుద్ధము. అందుకని నేను పిండమును నా తండ్రి చేతిలో పెట్టకుండా నేలమీద పరిచిన దర్భల మీద పెట్టాను.

అంతలో నా తండ్రి చెయ్యి అదృశ్యం అయింది. అక్కడ నా పితృ,పితామహ,ప్రపితామహులందరూ సాక్షాత్కరించారు. "ఓ రాజా! ఏదో నీ తండ్రి చేయి చాచాడు గదా అని పిండము నేరుగా చేతిలో పెట్టకుండా ధర్మము ప్రకారము దర్భల మీదపెట్టావు. ధర్మాన్ని నిలబెట్టావు. మాకు చాలా సంతోషము అయింది. నీ పిండప్రదానముతో మేము తృప్తి చెందాము. అదీ కాకుండా నీవు భూమికి బదులుగా, గోవులకు బదులుగా సువర్ణము దానం గా ఇవ్వడం మాకు ఎంతో హితము చేకూర్చింది. ఎందుకంటే సువర్ణము పావనమైనది. సువర్ణము ఇచ్చిన వాడిని పుచ్చుకున్నవాడిని పవిత్రులను చేస్తుంది. కాబట్టి

ఇకమీదటనుండి నీవు యజ్ఞ యాగములలో భూదానము, గోదానము బదులు సువర్ణదానముచెయ్యి." అని పలికారు. తరువాత నా పితరులు అంతర్ధానమయ్యారు.

ఓ ధర్మనందనా! ఇది నేను స్వయంగా చూచిన విషయము. నీకు చెప్పాను. అదీ కాకుండా, పరశురాముడు క్షత్రియజాతిని ఇరవై ఒక్కమారులు వెతికి వెతికి చంపాడు. తరువాత ప్రాయశ్చిత్తంగా వాజపేయము అనే యజ్ఞం చేసాడు. కానీ, పరశురామునికి తనివి తీరలేదు. వసిష్టుడు మొదలగు ఋషుల వద్దకు పోయి తాను చేసిన పాపములు పోవడానికి తగిన మార్గము చూపమని అడిగాడు. దానికి వసిష్టుడు ఇలా అన్నాడు. "రామా! సువర్ణము అగ్నితో సమానము. దేవతలు కూడా అగ్నిస్వరూపులు. కాబట్టి సువర్ణము దానం చేస్తే దేవతలను దానం చేసిన ఫలం వస్తుంది అని వేదములు చెబుతున్నాయి. కాబట్తి నీవు కూడా సువర్ణదానము చేసి నీ పాపములు పటాపంచలు చేసుకో.

ఇంకా సువర్ణము గురించి బ్రహ్మదేవుడు పలికిన పలుకులు గురించి చెబుతాను విను. పార్వతీ పరమేశ్వరులు ఒకరి గురించి ఒకరు తపస్సుచేసి తుదకు వివాహం చేసుకున్నారు. వారి

దాంపత్యఫలితంగా మహాశివుని రేతస్సు అగ్ని రూపంలో నిక్షిప్తమయింది. ఆసమయములో తారకాసురుడు అనే రాక్షసుడు దేవతలను మునులను బాధిస్తున్నాడు. దేవతలు మునులు బ్రహ్మదేవుని వద్దకు పోయి తారకాసురుని వలన తాము పడే బాధలు మొరపెట్టుకున్నారు. అప్పుడు బ్రహ్మ వారితో ఇలా అన్నాడు. " దీనికి నేను తగిన ఏర్పాటు చేసాను. మీరు వెళ్లి అగ్నిదేవుని వేడుకోండి." అని అన్నాడు.

దేవతలు మునులు అగ్నిదేవుని వద్దకు పోయారు. వాని అగ్నిదేవుడు వారికి కనపడలేదు. ఒక కప్ప వారితో అగ్నిదేవుడు పాతాళములో ఉన్నాడు అని చెప్పింది. తన ఉనికిని చెప్పిన కప్పకు అగ్నిదేవుడు " ఇప్పటినుండి కప్పల నాలుకకు రుచి తెలియకుండుగాక" అని శాపం పెట్టాడు. కాని దేవతలు, మునులు కప్పలకు ఒక వరం ఇచ్చారు. " ఎండా కాలములో నీరు దొరకక కప్పలు అన్ని చనిపోయినను, వానా కాలములో వర్షము కురవగానే మరలా జీవం పోసుకొని బెక బెక మంటూ అరుస్తాయి." అని వరం ఇచ్చారు.

ఇంతలో అగ్నిదేవుడు దేవతలకు దొరకకుండా పారిపోయాడు. మరలా దేవతలు, మునులు అగ్నిదేవుని

వెదుకుతున్నారు. ఇంతలో ఒక ఏనుగు తన తొండంతో ఒక రావి చెట్టు వంక కన్ను గీటి, అగ్నిదేవుడు అక్కడ ఉన్నాడు అని చూపించింది. దేవతలు మునులు అక్కడకు వెళ్లారు. వెంటనే అగ్నిదేవుడు ఏనుగులకు ఇప్పటి నుండి నాలుక తిరగ బడిపోతుంది అని శాపం పెట్టాడు. తరువాత దేవతలకు కనపడకుండా ఒక జమ్మి చెట్టులో ప్రవేశించాడు. వెంటనే దేవతలు మునులు ఏనుగులను చూచి మీ నాలుకలు తిరగబడ్డా మీరు అన్నిరుచులను చక్కగా గ్రహిస్తారు అని వరం ప్రసాదించారు.

ఇంతలో ఒక చిలుక అగ్నిదేవుడు జమ్మిచెట్టులోపల ఉన్నాడని పలికింది. దేవతలు మునులు అంతా ఒక్కుమ్మడిగా ఆ జమ్మిచెట్టును చుట్టుముట్టారు. తన గురించి చెప్పినందుకు చిలకలకు కూడా నాలుక తిరగబడుతుంది అని అగ్నిదేవుడు శాపం పెట్టాడు. వెంటనే దేవతలు, మునులు చిలుకలకు ఒక వరం ఇచ్చారు. చిలుకలకు చక్కటి పలుకులు అలవడతాయి అని వరం ఇచ్చారు.

ఇంక తప్పించుకు పోలేక అగ్ని దేవుడు, దేవతలను మునులను చూచి మీరు వచ్చిన పని ఏమి అని అడిగాడు.

వారందరూ తారకాసురుడు తమను పెట్టు బాధలు తెలిపారు. బ్రహ్మదేవుడు చెప్పిన మాటలను చెప్పారు. తారకాసురుడు చనిపోయే ఉపాయం చెప్పమని అడిగారు. “ ఓ అగ్నిదేవా! నీవు మా క్షేమం కోరితే మేము నీ మహిమను లోకం అంతా తెలిసేట్టు ప్రచారం చేస్తాము. ఆ మాటలకు అగ్నిదేవుడు సరే అన్నాడు. వెంటనే తనలో దేదీప్యమానంగా వెలుగుతున్న మహాశివుని రేతస్సును గంగానదిలో వదిలాడు.

అప్పుడు గంగాదేవి గర్భం దాల్చింది. గంగాదేవి ఆ గర్భాన్ని మోయలేక తన ఒడ్డున ఉన్న రెల్లు పొదలో ఆ గర్భాన్ని నిక్షిప్తం చేసింది. అప్పుడు ఆ రెల్లు పొదలో ఒక బాలుడు పుట్టాడు. ఆరుగురు కృత్తికలు ఆ బిడ్డను పెంచారు. ~~ఈ~~ బిడ్డ నాది అంటే నాది అని అందరూ ఎత్తుకోసాగారు. అప్పుడు ఆ బిడ్డ షణ్ముఖుడై ఆ ఆరుగుగు కృత్తికల స్తన్యముల నుండి పాలు తాగాడు. ఆ ప్రకారంగా ఆ బాలుడు అగ్ని పుత్రుడు, గంగాపుత్రుడు,కార్తికేయుడు అనే పేర్లతో విరాజిల్లాడు. తరువాత ఆ బాలుడు దేవసేనకు అధిపతి అయ్యాడు. శక్తి అనే ఆయుధంతో తారకాసురుని సంహరించాడు. దేవతలకు మునులకు ఆనందం కలిగించాడు.

మహాశివుడు హిరణ్మయుడు. హిరణ్మయుడైన మహాశివుని రేతస్సును ధరించిన అగ్నిదేవుడు కూడా సువర్ణకాంతులతో ప్రకాశించాడు. బంగారము ఆ విధంగా ఏర్పడింది. అందుకే బంగారమునకు జాతరూపము అని పేరు వచ్చింది. బంగారము అంతటి మహిమగలది. సువర్ణదానము అందుకే ప్రశస్థమైనది." అని వసిష్టుడు పరశురామునికి చెప్పాడు. ఆ మాటలు విన్న పరశురాముడు ఎన్నో సువర్ణదానాలు చేసాడు.

కాబట్టి ధర్మనందనా! నీవు కూడా మిక్కుటముగా సువర్ణదానములు చేసి కీర్తిపొందు." అని భీష్ముడు ధర్మరాజుడు సువర్ణదానము మహిమ వివరించాడు.

" పితామహా! నాకు పితృయజ్ఞము గురించి వివరించండి." అని అడిగాడు.

" ధర్మనందనా! దేవతారాధన కంటే పితృదేవతలను ఆరాధించటం ఎంతో గొప్పది. మనుష్యులకు తమ తమ పితృ దేవతలను ఆరాధించడం సర్వశుభములు చేకూరుస్తుంది. ప్రతి అమావాస్యనాడు పితృయజ్ఞము, పిండప్రదానము, భక్తిశ్రద్ధలతో చేసేవాడు, నిత్యము పితృ దేవతలను ఆరాధించిన ఫలితము

పొందుతాడు.

ఇంక పితృయజ్ఞము ఏ తిథియందు చెయ్యాలో వివరిస్తాను. పాడ్యమినాడు పితృదేవతలను పూజిస్తే అతనికి అందమైన భార్యకు భర్త అవుతాడు. విదియనాడు పితృకార్యము చేస్తే అతనికి అందమైన కుమార్తెలు జన్మిస్తారు. తదియ, చవితి తిథులయందు పితృశ్రాద్ధము పెడితే అతను ధనికుడవుతాడు. పంచమి నాడు పితృదేవతలను పూజిస్తే అతను పుత్రవంతుడవుతాడు. షష్టినాడు చేస్తే మంచి విద్యాబుద్ధులు అబ్బుతాయి. సప్తమినాడు చేస్తే వ్యవసాయభూములకు అదిపతి అవుతాడు. అష్టమినాడు చేస్తే వ్యాపారవేత్త అవుతాడు. నవమి, దశమి, ఏకాదశి, ద్వాదశి,త్రయోదశియందు పితృకార్యములు నిర్వహిస్తే వాడికి వరుసగా ఆవుల మందలు, లోహ సంపదలు, మంచి కుమారులు, ధనధాన్యములు లభిస్తాయి. చతుర్దశి నాడు పితృ కార్యము చేస్తే అతనికి వీరస్వర్గము లభిస్తుంది. ఇంక పౌర్ణమి, అమావాస్యరోజులలో శ్రాద్ధకర్మలు నిర్వర్తిస్తే అతనికి కోరిన కోరికలన్నీ నెరవేరుతాయి.

ధర్మజా! శ్రాద్ధ కర్మ చేయుటకు కృష్ణపక్ష తిథులు, అపరాహ్ణాము మంచివి. కాని పాడ్యమి, దశమి, చతుర్దశి పితృ కార్యములకు మంచివికావు. ఇంక పితృకార్యములో తిలలు

(నువ్వులు), పాయసము, నెయ్యి, ఉత్తమము. ఆవుల నుండి లభించు పాలు, పెరుగు, వెన్న, నెయ్యి అన్నీ శ్రేష్టమైనవి. మత్స్యములు, మాంసము తగు విధంగా ఉపయోగిస్తే మంచి ఫలితములను ఇస్తాయి. పితృదేవతల అర్చనలో గొర్రె మాంసము, ఖడ్గమృగము మాంసము, గండమృగము మాంసము, మేక మాంసము ఒకదాని కంటే మరొకటి మేలు అని పెద్దలు చెబుతారు.

పితృకర్మను కృత్తికా నక్షత్రములో చేస్తే అతనికి శత్రుభయం ఉండదు. రోహిణీ నక్షత్రంలో చేస్తే పుత్రులు కలుగుతారు. మృగశిరా నక్షత్రం లో చేస్తే ఓజస్సు ప్రాప్తిస్తుంది. ఆరుద్ర నక్షత్రం లో చేస్తే క్రూరుడవుతాడు. పునర్వసు నక్షత్రం లో చేస్తే తాను చేసిన కృషి ఫలిస్తుంది. దేవ గురువు బృహస్పతి(పుష్యమి) నక్షత్రంలో చేస్తే మంచి పుష్టిగా ఉంటారు. ఆశ్లేషా నక్షత్రంలో చేస్తే వీరులైన కొడుకులు పుడతారు. మఖా నక్షత్రంలో చేస్తే తన కులము వర్ధిల్లుతుంది. పుబ్బ నక్షత్రంలో చేస్తే సౌభాగ్య వంతులవుతారు. ఉత్తరా నక్షత్రంలో చేస్తే సంతాన వంతు లవుతారు. హస్త నక్షత్రంలో చేస్తే చేసిన పనులు సఫలమవు తాయి. చిత్రా నక్షత్రంలో చేస్తే అందమైన సంతానం కలుగు తుంది. స్వాతీ నక్షత్రంలో చేస్తే వర్తకవాణిజ్యములు వృద్ధిచెందు

తాయి. విశాఖలో పితృకార్యములు నిర్వర్తిస్తే సత్సంతాన ప్రాప్తి కలుగుతుంది. అనూరాధా నక్షత్రంలో చేస్తే రాజ్యాధికారం దక్కుతుంది. జేష్టానక్షత్రములో చేసే రాజపూజ్యులవుతారు. మూలా నక్షత్రంలో చేస్తే ఆరోగ్య వంతులవుతారు. పూర్వాషాఢా నక్షత్రంలో చేస్తే ఆరోగ్యవంతులవుతారు. ఉత్తరాషాఢా నక్షత్రంలో చేస్తే ఎలాంటి శోకం కూడా తొలగిపోతుంది. శ్రవణానక్షత్రంలో చేస్తే ఉత్తమగతులు సిద్ధిస్తాయి. ధనిష్టలో చేస్తే రాజ్యాధికారము, శతభిషా, పూర్వాభాద్ర, ఉత్తరాభాద్ర నక్షత్రములలో చేస్తే కార్యసాఫల్యము, గోసంపద వృద్ధికావడం జరుగుతుంది. రేవతి, అశ్విని,భరణి నక్షత్రములలో చేస్తే లోహములలో అభివృద్ధి, అశ్వ సంపద, ఆయుః ప్రమాణము పెరగడం జరుగుతుంది.“ అని భీష్ముడు ధర్మరాజుకు వివరించాడు.

“ పితామహా! పితృకార్యములలో పూజించుటకు ఎటువంటి యోగ్యతలు కలవారు ఉండవలెను.” అని అడిగాడు.

“ ధర్మనందనా! దేవతా సంబంధమైన కార్యములకు మంచి బ్రాహ్మణులు దొరికితే చాలు. మరీ పరీక్షగా చూడనవసరం

లేదు. కాని శ్రాద్ధ కర్మలకు మాత్రము యోగ్యులైన బ్రాహ్మణులనే నియమించాలి. శ్రాద్ధకర్మలకు నియోగింపబడే బ్రాహ్మణులు ఎలాంటి దుర్గుణములు లేని వారై ఉండవలెను. అన్ని విద్యలు తెలిసిన వాడై ఉండవలెను. పదిమంది సరసన కూర్చుని భోజనము చేయగల యోగ్యులై ఉండవలెను.

జూదరులు, ఎదుటి వారికి విషప్రాయంగా ఉన్నవాడు, వేదాధ్యయనము చేయనివాడు, ధనము వడ్డీకి ఇచ్చువాడు, పాటలు పాడి జీవించేవాడు, గ్రామాధికారిగా పనిచేస్తూ జీవించేవాడు, ఇళ్లు తగలపెట్టేవాడు, కుష్టురోగి, వ్యాపారి, మద్యము విక్రయించేవాడు, ఖండాంతర ములలో వ్యాపారము చేసేవాడు, రాజుగారి దగ్గర పనిచేసే వాడు, భార్యతో తెగతెంపులు చేసుకొని సంతానమును పంచుకొన్నవాడు, పశువుల కాపరి, శిల్పకారుడు, దొంగతనం చేసేవాడు వీరందరూ పదిమంది సరసనకూర్చుని భోజనము చెయ్యడానికి అనర్హులు. వీరు పితృకార్యములో భోక్తలుగా పనికిరారు.

ఇంక భోజనము చేయునప్పుడు తలపాగా చుట్టుకొని చెప్పులు వేసుకొని భోజనము చేయరాదు. పితృకర్మలకు తయారు చేసిన వంటకములమీద నువ్వులు నీళ్లు చల్లి

శుద్ధిచేయాలి. ఎలాంటి దోషం ఉన్నా పోతుంది.

ఇంక పది మందితో భోజనం చేయతగినవారు..... శాంత చిత్తులు, మంచి గుణము శీలము కలవారు, ఇంద్రియ నిగ్రహము కలవారు, అధ్యాపకుడు, దయగలవాడు, జ్ఞాని అయినవాడు, వ్యాకరణ శాస్త్రములో, ధర్మశాస్త్రములో, పురాణములలో, బ్రహ్మజ్ఞానములో ప్రవీణులు...వీరందరూ పంక్తిభోజనమునకు అర్హులు.

శ్రాద్ధకర్మకు బ్రాహ్మణుని నియోగించక ముందే అతని గుణగణములు పరీక్షించాలి. ఒక సారి నియమించిన తరువాత అతడు అయోగ్యుడు అని తేలితే యజమాని పడేబాధ అంతా ఇంతాకాదు. పైపద్ధతులన్నీ పక్రమంగా పాటిస్తూ శ్రాద్ధకర్మ నిర్వర్తించేవాడికి ఉత్తమగతులు కలుగుతాయి.

ఈ సందర్భంగా నీకు మరొక కథ చెబుతాను. అత్రి మహాముని బ్రహ్మమానస పుత్రుడు. అతని కుమారుడు దత్తాత్రేయుడు. దత్తాత్రేయుని కుమారుడు నిమి. నిమి కుమారుడు శ్రీమంతుడు. శ్రీమంతుడు చనిపోయాడు. నిమి తన కుమారునకు శ్రాద్ధకర్మ నిర్వరిస్తున్నాడు. తన తాత గారైన అత్రి మహామునిని మనసులో తలచుకున్నాడు. అప్పుడు అత్రి

మహా ముని అక్కడకు వచ్చి శ్రాద్ధ కర్మను పర్యవేక్షించాడు. అప్పుడు శ్రాద్ధ కర్మను గురించి అత్రి మహాముని తన మనుమడు నిమికి ఈ విధంగా వివరించాడు.

శ్రాద్ధములో బ్రాహ్మణులుగా కూర్చొనువారు, పంక్తి భోజనమునకు అర్హులై ఉండాలి. బ్రాహ్మణులకు వేసిన దర్భ ఆసనములు కుడివైపుకు తిరిగి ఉండాలి. శ్రాద్ధకర్మలో తిలలు (నువ్వులు) సమృద్ధిగా వాడబడాలి. మంచి దర్భలు సేకరించాలి. దర్భలు పెట్టేటప్పుడు వాటి కొసలు దక్షిణము వైపుగా ఉండాలి. శ్రాద్ధమునకు చేయు వంటకములలో మునగ ఆకు, ఉల్లిపాయ, చెడిపోయిన మాంసము, మలినమైన ఉప్పు అంటే శుభ్రము చేయని ఉప్పు, నల్ల జీలకర్ర, కరివేపాకు, ఇంగువ, వాడరాదు. పూరి పంట ధాన్యము, నేరేడు పండు కూడా శ్రాద్ధమునకు పనికిరావు.

శ్రాద్ధము చేసే ప్రదేశములో కుక్కలు, రజస్వల అయిన స్త్రీలు, వ్యభిచారము చేయువారు, కడజాతి వారు తిరగ కుండా చూడాలి. శ్రాద్ధము జరిగేటప్పుడు తుమ్మడం, ఏడవడం జరగ కూడదు. అంతా ప్రశాంతంగా ఉండాలి.   శ్రాద్ధకర్మలలో పైనియమములు విధిగా పాటించాలి.

ఇంకా అత్రి మహాముని నిమితో పితృదేవతలు గురించి తెలియజేసాడు. బ్రహ్మదేవుడు శ్రాద్ధ కర్మలో అర్యముడికి (సూర్యుడికి), సోముడికి (చంద్రుడికి), అగ్నికి భాగములు ఏర్పరిచాడు. శ్రాద్ధకాలములో పితృదేవతలతో పాటు విశ్వేదేవత లను కూడా అర్చించాలి. వారికి భాగం ఇవ్వాలి.
(ఈరోజుల్లో కూడా శ్రాద్ధ కర్మలలో విశ్వేదేవతలకు రెండు భాగములు, పితరులైన పితర, పితామహ, ప్రపితామహులకు మూడు భాగములు ఇవ్వడం పరిపాటి.)

ఇంకా దేవతలలో ఊష్మపులైన వారికి కూడా(వారు మొత్తం 60 మంది) పితృదేవతలతో సమానముగా భాగములు ఏర్పరి చారు.   కొండలలో, అడవులలో ప్రయాణములు చేసేటప్పుడు, నదులు దాటేటప్పుడు శ్రాద్ధం పెట్టవలసి వస్తే, ఈ అరవై మంది దేవతలను తల్చుకుంటే వారికి శుభం చేకూరుతుంది.

కుమారా! ఒకసారి కొంతమంది మునులు శ్రాద్ధ కర్మ నిర్వర్తిసున్నారు. అందరూ ఒకేసారి శ్రాద్ధ కర్మ నిర్వర్తించడం వలన,   ఆ పదార్థములన్నీ పితృదేవతలు   ఒకేసారి మిక్కుటంగా తినడం వలన అజీర్తి చేసింది. వారు చంద్రుడి దగ్గరకు వెళ్లారు. తమకు అజీర్తి చేసిందని చెప్పారు.   చంద్రుడు వారిని

అగ్ని దేవుని వద్దకు వెళ్ళమన్నాడు. పితృదేవతలందరూ బ్రహ్మ వద్దకు పోయి తమ అజీర్ణ బాధ గురించి చెప్పారు. బ్రహ్మ పక్కనే ఉన్న అగ్నిని చూపించి మీకు వచ్చిన అజీర్ణమును అగ్ని అపహరిస్తాడు అని అన్నాడు. అగ్నిదేవుడు పితృదేవతలను చూచి "ఇప్పటి నుండి మీరు మీ ఆహారములను తీసుకొనే టప్పుడు నా ద్వారా తీసుకొనండి. అప్పుడు మీరు తీసుకొన్న ఆహార పదార్థములు బాగా జీర్ణమవుతాయి." అని అన్నాడు. అప్పటి నుండి పితృదేవతలు తమ పితృభాగములను అగ్ని ముఖంగా ఆరగించడం ప్రారంభించారు.
(ఇప్పుడు కూడా శ్రాద్ధ కర్మలలో పిండ ప్రదానము అయిన తరువాత ఆ పిండములను అగ్నిలో వేయడం సాంప్రదాయం. కొందరు ఆవులకు పెడతారు. మరి కొందరు బావులలో కానీ చెరువులలో గానీ కలుపుతారు. ఎక్కువమంది అగ్నిలో వేస్తారు.)

కాబట్టి శ్రాద్ధకాలంలో అగ్నిని అర్చించాలి. దాని వలన పితృ దేవతలు కూడా తృప్తి చెందుతారు. అగ్నిదేవుని భయానికి అసురగణము ఆ ఛాయలకు కూడా రారు. (అందుకనే శ్రాద్ధకర్మలలో ముందు విచ్చిన్న ఔపోసనా కార్యక్రమము నిర్వహించడం నేటికీ ఆనవాయితీగా వస్తూ ఉంది.). పితృ, పితామహ, ప్రపితామహులను శిష్టమైన ఆచారముతో, భక్తితో,

శ్రద్ధతో అర్చించాలి. ఆసమయంలో యజ్ఞోపవీతమును అపసవ్యంగా మార్చుకోవాలి (అంటే కుడి బుజం మీద నుండి వేసుకోవాలి.)

చనిపోయిన పితరులకు, పిండ ప్రదానముతో వారి ప్రేత భావన నశిస్తుంది. వారికి మంచి గతులు కలుగుతాయి. చని పోయిన వారికి, వారి కొడుకులలో ఒకడైనా గయలో పిండ ప్రదానము చేస్తాడని ఆశతోనే ఎక్కువమంది పుత్రసంతానము కావాలని కోరుకుంటారు. పితరులకు, కన్యాదానము, నల్లటి ఆంబోతును వదలడం ఎక్కువ ప్రీతి పాత్రములు.” అని అత్రిమహాముని నిమికి చెప్పినట్టు శ్రాద్ధ విధిని భీష్ముడు ధర్మరాజుకు వివరించాడు.

“పితామహా! ఉపవాస వ్రతమును తపస్సు అని అంటారు కదా! దానిగురించి నాకు వివరించండి.” అని అడిగాడు ధర్మరాజు.

“ధర్మనందనా! ఆహారం తీసుకోకుండా ఉపవాసం ఉండటం తపస్సు అని పించుకోదు. అలా ఆహారం తీసుకో కుండా ఉండటం ఆత్మను హింసించుకోవడమే అవుతుంది.

అసలు తపస్సు అంటే నిష్ఠతో ఆచరించేది. అవి ఏవంటే సత్యము పలకడం, బ్రహ్మచర్యము, నిత్యము శుచిగా ఉండటం, మౌనంగా ఉండటం (అంటే అనవసరంగా మాట్లాడకపోవడం), నియమ బద్ధంగా జీవితం గడపడం, ఇతరుల మీద దయగలిగి ఉండటం, ఎదుటి వారి మనస్సునుగానీ, శరీరం గాని నొప్పించక పోవడం, తనకు ఉన్నదానిలో దానం చెయ్యడం, వీటిని తపస్సు అంటారు." అని పలికాడు భీష్ముడు.

"పితామహా! ఉన్నదాంట్లో ఇతరులకు దానం చేసేవాడు, ఎవరి వద్దా ఉచితంగా ఏమీ తీసుకొనని వాడు వీరి యొక్క గుణగణములు ఎలాంటివి?" అని అడిగాడు.

"ధర్మనందనా! ~~ఈ~~ ఈ సందర్భంలో నీకు సప్తఋషులకు, వృషాదర్భి అనే వానికి జరిగిన సంవాదమును వివరించెదను. వినుము. కశ్యపుడు, అత్రి, విశ్వామిత్రుడు, గౌతముడు, భరద్వాజుడు, జమదగ్ని, వశిష్టుడు వీరు సప్తఋషులు. వశిష్టుడి భార్య అరుంధతి. ఎప్పుడూ భర్త వెంటనే ఉంటుంది. వారందరికీ గండ అనే వనిత పరిచర్యలు చేస్తూ ఉంటుంది. ఆమె భర్త పేరు పశుసఖుడు. అతడు కూడా వారికి పరిచర్యలు చేసేవాడు. ఆ పదిమంది తపస్సు చేయడం లో ఎంతో ఆసక్తిగా

ఉండేవారు.

అలా ఉండగా ఒక సారి భయంకరమైన అనావృష్టి ఏర్పడింది. తినడానికి తిండి కూడా దొరకని పరిస్తితి ఏర్పడింది. జనములకు ప్రాణాల రక్షించుకోవడమే దుర్లభంగా అయింది. ఆ సమయంలో కశ్యపుడు మొదలగు ఋషులు ఆహారం కోసం వెదుకుతున్నారు. శిబిచక్రవర్తి కొడుకు యాజ్యుడు. అతడు తన కొడుకు నీలుడు అనే వాడిని యజ్ఞదక్షిణగా ఋత్విక్కులకు ఇచ్చాడు. ఆ నీలుడు కాలంతీరి చనిపోయాడు. ఆ నీలుని శవమును కాల్చడానికి శ్మశానానికి తీసుకొని వచ్చారు. కట్టెలమీద పెట్టారు.

ఇంతలో ఆకలి మంటతో నక నక లాడు తున్న సప్త ఋషులు, అరుంధతి, వారి పరిచారకులు మొత్తం పది మంది ఆ శవాన్ని చూచారు. ఆకలి తీర్చుకోడానికి ఆ శవాన్ని తిందామని ఆ శవం చుట్టు మూగారు. ఆ సమయంలో వృషాదర్భి అనే మహారాజు వేటకు పోయి తిరిగి వస్తున్నాడు. ఆ రాజు దాన ధర్మాలు విరివిగా చేసేవాడు. శవాన్ని తినడానికి సన్నద్ధమవు తున్న ఆ మునులను చూచి ఆగాడు. వారితో ఇలా అన్నాడు. “”

“అయ్యో! మీరందరూ ఆకలితో ఉన్నట్టున్నారు. అందుకే శవాన్ని తినడానికి సిద్ధపడ్డారు. నా వెంట రండి మీకు కావలసిన

ఆహారమును సమకూర్చెదను. అంతేకాదు. మీకు ధనము, ధాన్యము భక్తితో ఇస్తాను. గోవులు, బండ్లు, గ్రామములు బహుమతి గా ఇస్తాను." అని అన్నాడు వృషాదర్భుడు. ఆ మాటలు విన్న సప్తఋషులు ఇలా అన్నారు. "ఓ మహారాజా! మేము ఎవరి వద్దా ఏదీ పుచ్చుకొనము. రాజుల వద్ద చేయి జాచి తీసుకుంటే అది మాకు విషము అవుతుంది. నీకు మా గురించి తెలియదు కాబట్టి అలా అంటున్నావు. కానీ మేము ఏమీ తీసుకొనము." అని అన్నారు.

రాజు మనసుకు ఎంతో బాధ కలిగింది. అక్కడి నుండి తన రాజధానికి వెళ్లాడు. కొన్ని కృత్రిమమైన ఫలములను తయారు చేసి వాటిలో బంగారము పెట్టి, వాటిని తీసుకొని పోయి మునులకు ఇవ్వమని తన మంత్రులను పంపాడు. ఆ ప్రకారమే మంత్రులు ఆ ఫలములను తీసుకొని పోయి సప్తఋషులకు ఇచ్చారు. వారు వాటిని ముట్టుకొని అవి బరువుగా ఉండడం గమనించారు. వాటిలో బంగారం ఉందని గ్రహించారు. వాటిని సున్నితంగా తిరస్కరించారు.

ఆ మంత్రులు తిరిగిపోయి రాజుతో ఈ విషయం చెప్పారు. వృషాదర్భునికి కోపం వచ్చింది. వెంటనే ఒక హోమం

చేయించాడు. ఆ హోమం నుండి కృత్తి అనే రాక్షసిని ఆవాహన చేసాడు. హోమం లోనుండి కృత్తి అనే రాక్షసి పుట్టి అతని ఎదురుగా నిలబడింది. "రాజా! నాతో పనియేమి?" అని అడిగింది. ""నీవు వెళ్లి కశ్యపుడు మొదలగు ఋషులను ముక్కలు ముక్కలు గా నరుకు." అని ఆజ్ఞాపించాడు. ఆ రాక్షసి వెంటనే సప్తఋషులవద్దకు వెళ్లింది.

ఆ సమయంలో సప్తఋషులు అడవులలో కాయలకోసం పండ్లకోసం వెదుకుతున్నారు. ఆ సమయంలో శునస్సఖుడు అనే సన్యాసి వారి వద్దకు వచ్చి వారికి నమస్కరించాడు. అతడు కూడా వారితో కలిసి ఆహారం కోసం తిరుగుతున్నాడు. వారికి ఏమీ దొరక లేదు. కనీసం తామరతూండ్లు అయిన నములుదామని ఒక కొలను వద్దకు వెళ్లారు.

ఆ సమయంలో కృత్తి అక్కడకు వచ్చింది. వారికి అడ్డంగా నిలబడింది. "నీవు ఎవరు? నీకు ఇక్కడ ఏమి పని? అడ్డు తొలగు." అని వారు కొలనులోనికి దిగబోయారు. "నేనెవరైన నేమి? నేను ఈ కొలనుకు కావలి ఉన్నాను. మీరు ఈ కొలనులో దిగడానికి వీలు లేదు." అని పలికింది. "మాకంతా ఆకలిగా ఉంది. తినడానికి ఏమీ దొరక లేదు. ఇదిగో ఈ

కొలను లో ఉన్న తామర తూండ్లను తిని ఆకలి తీర్చుకుం దామని పోతున్నాము." అని అన్నారు. "అలా అయితే మీరు మీ పేర్లు చెప్పి ఈ తామరకొలనులో ప్రవేశించండి." అని చెప్పింది.

సప్తఋషులకు విషయం అర్థం అయింది. అది ఒక రాక్షసి అనీ, తమను సంహరించడానికి వచ్చినది అని గ్రహించారు. అడిగింది కాబట్టి తమ తమ పేర్లను వాటి నిర్వచనంతో సహా, ఎవరికీ అర్థం కాకుండా చెప్పారు. వారు చెప్పిన పేర్లు ఏమీ అర్థం కాకపోవడంతో ఆ కృత్తి దిక్కులు చూస్తూ ఉంది.

ఇంతలో శునస్సఖుడు తన పేరు చక్కగా అర్థం అయేట్టు చెప్పాడు. అది కూడా కృత్తికి అర్థం కాలేదు. "ఏమిటి నీ పేరు కూడా అర్థం లేకుండా చెప్పావు. సరిగా చెప్పు" అని గద్దించింది. "నా పేరు సరిగా చెప్పినా అర్థం కాలేదని అంటావు ఇది తప్పు కదా! నీకు ఎలా చెప్పినా అర్థం కాదు. ఇదిగో ఈ మంత్రదండం నీకు తగిన బుద్ధిచెబుతుంది." అని తన దండముతో కృత్తి తల మీద కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు కృత్తి నేలమీద పడి భస్మం అయింది.

తరువాత అందరూ తామర కొలను లో దిగి తామర తూండ్లను తెంపుకొని వచ్చి వాటిని శుభ్రం చేసారు. కొలను పక్కనపెట్టారు. సంధ్యావందనాది కార్యక్రములు పూర్తిచేసుకొన డానికి కొలనులోనికి దిగారు. వారు కొలను బయటకు వచ్చి చూచునప్పటికి ఆ తామర తూండ్లు లేవు. చుట్టు పక్కల చూచారు. ఎక్కడా కనపడలేదు. వారిలో వారికి అనుమానం కలిగింది. శునస్సఖుని మధ్యవర్తిగా పెట్టుకొని ఈ కింది విధంగాశపథం చేయసాగారు.

ముందు అత్రి ఇలా అన్నాడు. "నేను కనక తామర తూండ్లు దొంగిలించి ఉంటే ఆవును తన్నడం వలన, సూర్యుని ఎదురుగా మలమూత్రములు విసర్జించినందు వలన, వేదములు చదవకూడని రోజున వేదాధ్యయనం చెయ్యడం వలన కలిగా పాపములు నాకు కలుగాగాక! అని శపథం చేసాడు.

తరువాత వశిష్టుడు లేచి "ఈ తామర తూండ్లు దొంగిలించినవాడు వేదాధ్యయనము మానిన పాపము, సన్యాసిగా ఉండి కామకలాపములు చేసిన పాపము, కుక్కను

వెంటపెట్టుకొని తిరిగిన పాపము, ఈ పాపముల పోతాడు.” అని పలికాడు. “ కన్నకూతురిని అమ్ముకొన్న పాపము, శరణు అని వచ్చినానిని రక్షించని పాపము, ఎదుటి వాడిదగ్గర ఏమీ లేదని తెలిసికూడా వాడిని దానం అడగడం మొదలగు పాపములు తామరతూడులు అపహరించిన వాడికి చుట్టుకుంటాయి.” అని పలికాడు వశిష్టుడు.

కశ్యపుడు లేచి ఇలా అన్నాడు. “అవసరం లేకున్నా మాంసము తినడం, న్యాయసభలలో ఒకరి పక్షం వహించడం, దుష్టులకు దానం చెయ్యడం, కట్టుకున్న భార్యతో పట్టపగలు రతిచేయడం, విద్యావంతులైన బ్రాహ్మణులను లోభబుద్ధితో ఏడిపించడం, సరకు నంతా ఒకే సారి కొని, తరువాత లాభములకు అమ్ముకోవడం... ఈ తామర తూడులు దొంగిలించిన వాడికి పైన చెప్పిన పాపములు చుట్టుకుంటాయి.” అని పలికాడు కశ్యప మహాముని.

తరువాత భరద్వాజుడు లేచి “ఈ తామర తూడులు అపహరించడం ఎటువంటిదంటే జ్ఞాతుల(దాయాదులు) పట్ల గోవుల పట్ల, స్త్రీల పట్ల, ధర్మము విడిచి అతి క్రూరంగా ప్రవర్తించడం లాంటిది. ఇంకా యజ్ఞకుండంలో వేయాల్సిన

హవిస్సును, కంపలలో మండుచున్న అగ్నిలో వెయ్యడం, గురువును కించపరుస్తూ విద్య నేర్వడం లాంటిది కూడా." అని అన్నాడు భరద్వాజుడు.

తరువాత జమదగ్ని లేచి ఇలా అన్నాడు. "ఈ తామర తూండ్ల దొంగతనము ఎలాంటిదంటే.... రజస్వల అయిన భార్యతో సంభోగించడం, తాగే నీటిలో మల మూత్రములు విడవడం, ఎప్పుడూ పగ ప్రతీకారాలతో రగిలిపోతూ ఉండటం, భార్య సంపాదన మీద జీవించడం, ఈ తామర తూండ్లు దొంగిలించడం తో సమానము. ఇతరులను అతిథులుగా ఆదరించడం బదులు, తమలోనే ఒకరి నొకరు అతిథులుగా ఆదరించుకోవడం, అనవసరంగా పగను పెంచుకోవడం, పాడి ఆవును కొట్టడం--వీటికి ఏ పాపం వస్తుందో ఈ తామర తూండ్లు దొంగిలించిన వాడికి అటువంటి పాపము సంక్రమిస్తుంది." అని అన్నాడు.

తరువాత గౌతముడు లేచి "వేదము చదువుకొని కూడా వేదాధ్యయనం చెయ్యకపోవడం, రోజూ అగ్నిహోత్రం చెయ్యడం మానడం, మద్యం విక్రయించడం, వర్ణసంకరం చేసి శూద్రస్త్రీని పెళ్లిచేసుకోవడం, మొదలగు పాపములు ఈ తామర తూండ్ల

దొంగకు సంక్రమిస్తాయి." అని అన్నాడు గౌతముడు.

తరువాత విశ్వామిత్రుడు ఇలా అన్నాడు. "పనికి వచ్చేవారిని వదిలిపెట్టి, పనికిరాని వారిని పనిలో పెట్టుకోవడం, (ప్రతిభాపాటవాలు గాలికొదిలేసి, రిజర్వేషన్ల పేరిట సున్నా మార్కులు వచ్చినా ఇంజనీరింగు మెడికల్ సీట్లు కేటాయించడం, అనర్హులకు ఉద్యోగాలు ప్రమోషన్లు ఇవ్వడం ఇలాంటిదే!), అలా చేసిన అధర్మ వర్తనుడు, కపటుడు అయిన రాజును సేవించడం వంటి పాపములు, ఈ తామర తూండ్ల దొంగతనమునకు సాటి అవుతాయి." అని అన్నాడు.

ఇదంతా విని అరుంధతి నవ్వి ఇలా అంది. "ఎప్పుడూ అత్తగారిని ఆక్షేపించడం, తిట్టడం, భర్త పట్ల అనుచితంగా ప్రవర్తించడం, వండుకున్నది ఎవరికీ పెట్టకుండా తానే తినడం.... ఈ పాపములు అన్నీ ఈ తామర తూండ్లు దొంగిలించిన వాడికి తగులుతాయి." అంది అరుంధతి.

ఇంతలో సేవకురాలు గండ ఇలా అంది. "వంట వండిన తరువాత తానే ముందు తినడం, పని చెయ్యడంలో సోమారిగా, కుటిలంగా ఉండటం, అబద్ధాలు చెప్పడం, కన్నకూతురిని డబ్బుకు అమ్ముకోవడం, మంచి వారికి కీడు చెయ్యడం

మొదలగు పాపములు ఈ తామరతూండ్లు దొంగిలించిన వాడికి తగులుతాయి. అదీ కాకుండా ఈ తామర తూండ్లు దొంగిలించినవాడు వాడి జీవితం అంతా ఒకరికి దాస్యం చేస్తుంటాడు." అని పలికింది గండ.

ఆమె భర్త పశుసఖుడు ఇలా అన్నాడు. "ఈ తామర తూండ్లు దొంగిలించిన వాడికి సంతానం కలగదు. గర్భ దరిద్రుడు అవుతాడు." అని అన్నాడు.

ఇదంతా విన్న శునస్సఖుడు ఇలా అన్నాడు. "ఈ తామరతూడులు ఆ దొంగకు ఇవ్వడం వేదవేదాంగములు చదివిన బ్రాహ్మణోత్తమునికి తన పుత్రికను కన్యాదానం చెయ్యడం లాంటిది." అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. "అదేమిటి నువ్వు ధర్మవచనాలు పలుకుతున్నావు. అంటే ఈ తామర తూడులు నువ్వే దొంగిలించావన్న మాట. ఆకలితో అల్లాడి పోతున్నాము. దయచేసి ఆ తామర తూండ్లు మాకు ఇవ్వు." అని అడిగారు.

అప్పుడు శునస్సఖుడు ఇలా అన్నాడు. “అయ్యా! నిజం చెబుతున్నాను. ఈ తామర తూండ్లు కనపడకపోతే మీరందరూ ఏమనుకుంటారో అని తెలుసుకొనడానికై ఈ తామర తూండ్లను దాచి పెట్టాను. ఇవిగో తీసుకోండి. మీ ఆకలి తీర్చుకోండి.” అని దాచి పెట్టిన తామరతూండ్లను తెచ్చి ఇచ్చాడు.

ఇంకా ఇలా అన్నాడు. “మహానుభావులారా! మీమీద కోపించి మిమ్ములను చంపడానికి హోమ గుండం నుండి కృత్తి అనే రాక్షసిని సృష్టించి మీమీదికి పంపాడు వృషాదర్భి మహారాజు. అది తెలిసి నేను ఆ రాక్షసిని చంపాను. ఇంక దాపరికం ఎందుకు. నేను దేవేంద్రుడను. మీరంతా లోభత్వము వదలడం వలన మీకు పుణ్యలోకాలు సిద్ధించాయి. రండి. పుణ్యలోకములకు వెళదాము.” అని అన్నాడు దేవేంద్రుడు. సప్తఋషులు, అరుంధతి పుణ్యలోకాలకు వెళ్లారు.

ధర్మనందనా! ఇదంతా వారు ఇతరులు ఇచ్చినది పుచ్చుకొనక పోవడం, లోభం విడిచి పెట్టడం అన్న సద్గుణముల వలన జరిగింది. నీవు కూడా లోభమును విడిచి పెట్టు. ఒకరి సొత్తుకు ఆశపడకు.” అని పలికాడు భీష్ముడు.

(ఈకథలో మనకు అనేక రకములైన పాపముల గురించి వివరించారు. కేవలం తామర తూండ్లు దొంగిలించిన దానికి వచ్చే పాపములు గురించి వివరించారు. పైన చెప్పిన వాటిలో చాలా వరకు మనం రోజూ చేస్తూ ఉంటాము. కాని అవి పాపములు అని మనకు తెలియవు. అవి చెయ్యకూడదు అని చెప్పడమే ఈ కథలోని ఆంతర్యము అని నా భావన.).

"పితామహా! పితృకార్యములలో గొడుగులు చెప్పులు దానంగా ఇస్తారు కదా! అలా ఎందుకు ఇస్తారు? వివరించండి." అని అడిగాడు.

"ధర్మనందనా! ఈ సందర్భంలో నీకు సూర్యుడికి జమదగ్నికి జరిగిన సంవాదమును వినిపించెదను. ఒకసారి జమదగ్ని ఆయన భార్య రేణుకాదేవితో కలిసి వినోదంగా తమ ఆశ్రమము వదిలి పెట్టి దూరంగా వెళ్లారు. అప్పుడు జమదగ్ని విల్లు పట్టుకొని ఉన్నాడు. అమ్ముల పొది రేణుక పట్టుకొని ఉంది. ఆరుబయలు ప్రదేశములో జమదగ్ని విల్లుతో బాణాలు వదులు తుంటే రేణుక ఆ బాణములను తీసుకొని విచ్చి ఇస్తూ ఉంది. మధ్యాహ్నం అయింది. సూర్యుడు నడినెత్తి మీదికి వచ్చాడు.

ఒకసారి రేణుక బాణములు తేవడం ఆలస్యం అయింది. జమదగ్ని ఆమెను చూచి "ఇంత ఆలస్యం చేసావేమి?" అని అడిగాడు. "నాథా! ఎండవేడిమి ఎక్కువగా ఉంది. అందుకని కాసేపు ఆ చెట్టునీడననిలబడ్డాను.అందుకని ఆలస్యం అయింది." అని బదులు చెప్పింది రేణుక.

జమదగ్ని కి కోపం వచ్చింది. "ఏమీ ఆ సూర్యుడు తన వేడితో నీకు తాపం కలిగించాడు. ఉండు. సూర్యునికి తగు విధంగా బుద్ధి చెబుతాను. నా బాణములతో సూర్యమండలం కప్పివేస్తాను." అని అన్నాడు.

ఆ మాటలు విన్నాడు సూర్యుడు. బ్రాహ్మణవేషంలో జమదగ్ని వద్దకు వచ్చాడు. "అయ్యా! సూర్యుని మీద కోపం మానండి." అని వేడుకొన్నాడు. "మాట్లాడకు. పక్కకు పో. ఆ సూర్యుని నేలకూలుస్తాను." అని అన్నాడు జమదగ్ని.
" అదేమిటి మునీంద్రా! తాపసులు మీరు కూడా అలా కోపగించు కుంటే ఎలాగ! సూర్యుని తాపం చేత కదా సముద్రములలో జలాలు వేడెక్కి మేఘాలుగా మారి మనకు వర్షరూపంలో మంచి నీరు ఇచ్చేది. దానివలన మనకు ఓషధులు, పంటలుపండుతాయి కదా. మరి సూర్యుడు తాపం

చెందక పోతే ఎలాగా!" అని అన్నాడు.

కాని జమదగ్ని శాంతించలేదు. అప్పుడు సూర్యుడు తన నిజస్వరూపం ధరించాడు."" మునీంద్రా! నేను సూర్యుడను. నా వల్ల ఏమైనా అపరాధం జరిగి ఉంటే మన్నించు." అని వేడు కున్నాడు.

ఆమాటలకు జమదగ్ని ప్రసన్నుడయ్యాడు. వెంటనే సూర్యుడు "గొడుకు చెప్పులు" సృష్టించి అక్కడ పెట్టాడు. "ఓ మహర్షి! ఈ సాధనములు ఇంతకు ముందు లేవు. ఈ గొడుగు వేసుకుంటే సూర్యతాపము సోకదు. ఆ చెప్పులు వేసుకుంటే సూర్యుని వేడికి కాళ్లు కాలవు. ఈ గొడుగులను, చెప్పులను బ్రాహ్మణులకు దానం చేస్తే పుణ్యం వస్తుంది." అని అన్నాడు సూర్యుడు. ఆ వస్తువులను స్వీకరించి జమదగ్ని చాలా సంతోషించాడు.

"ధర్మరాజా! గొడుగు, చెప్పులు సూర్యుని చేత సృష్టించ బడ్డాయి. వాటిని దానంగా ఇస్తే పుణ్యలోకాలు లభిస్తాయి." అని అన్నాడు భీష్ముడు.

"పితామహా! శూద్రుడు ఏ ప్రకారం ప్రవర్తిస్తే ఈ లోకంలో కానీ పరలోకంలో గానీ సుఖాలు పొందుతాడు వివరించండి."

అని అడిగాడు.

"ధర్మనందనా! పూర్వము పరాశరుడు తన శిష్యులకు కొన్ని ధర్మసూక్ష్మములు తెలియ చేసాడు. ఆ వాక్యములు చెబుతాను విను. శూద్రుడైనవాడు ఇంద్రియములను జయించి,అంతః శత్రువులైన కామ, క్రోధ,లోభ,మోహ,మద,మాత్సర్యములను జయించి, గర్వ మును వదిలిపెట్టి, బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య కులముల వారికి భక్తితో శుశ్రూషలు చేసినట్లయితే ఈలోకం లోనూ పరలోకం లోనూ సుఖాలు పొందుతాడు.. అలా కాకుండా శూద్రుడు స్వధర్మాన్ని వదిలి వేదాధ్యయనము,తపస్సు చేస్తే, ఈ లోకంలోనే కాదు పరలోకంలో కూడా హీనుడవు తాడు.

బ్రాహ్మణునికి వేదాధ్యయనము, క్ష త్రియునికి బల పరాక్రమములు, వైశ్యునికి వాణిజ్యము, శూద్రునికి సేవకావృత్తి అధికమైన ధనములతో సమానము. ఇవి వేదములు, శాస్త్రములు చూపిన మార్గములు. ఈ మార్గములలో నడిస్తే అందరూ ఉత్తమ గతులు పొందుతారు.అలా కాకుండా స్వధర్మము మాని పరధర్మమును ఆచరిస్తే, అతడికి ఈ లోకంలోనే కాదు పరలోకంలోనూ కూడా దుష్టగతులు కలుగుతాయి.

“ధర్మనందనా! ఇప్పుడు నీకు శౌచము గురించి పరాశరుడు తన శిష్యులకు చెప్పిన విషయములు చెబుతాను.

మానవుని మలమూత్ర విసర్జనకు పగలు ఉత్తర దిక్కు, రాత్రి దక్షిణ దిక్కు మంచివి. ఉదయము, మధ్యాహ్నము, సాయంకాలములలో మల మూత్రములు ఉత్తర దిక్కుగా తిరిగి చేయవలెను. మల మూత్రములు విసర్జించిన తరువాత విసర్జకావయవములను బాగా శుభ్రం చేసుకోవాలి. మలద్వారము చాలా సున్నితంగా ఉంటుంది. కాబట్టి దానిని సున్నితంగా శుభ్రం చెయ్యాలి. అలా కాకుండా గట్టిగా మంట పుట్టేట్టు తోమితే రోగాలు వస్తాయి. విసర్జకావయవము లను ఎడమ చేతితో శుభ్రం చేసిన తరువాత, ఎడమ చేతిని కుడి చేతితో శుభ్రంగా కడుక్కొనాలి. చేతులకు మట్టి పూసుకొని రుద్ది రుద్ది శుభ్రంగా కడగాలి. తరువాత పాదము లను శుభ్రంగా కడుక్కొనాలి.

మరొక మాట. మల మూత్రము లను బహిరంగ ప్రదేశము లలో వదలరాదు. దూరంగా చాటుగా వదలాలి. మలమూత్ర విసర్జన తరువాత ఆచమనం చెయ్యాలి. అంటే నురగ లేని శుద్ధమైన నీటిని మూడు మార్లు తీసుకొనాలి. తరువాత నోటిని

తుడుచుకొనాలి. తల మీద నీళ్లు చల్లుకోవాలి. శుభ్రమైన నీటితో కళ్లు, ముక్కు, చెవులు భుజములు, గుండెలు,బొడ్డు తుడుచు కోవాలి. తలమీద నీళ్లతో తుడుచుకోవాలి. ఈ ఆచమనం చేసే టప్పుడు తూర్పుగా కానీ, ఉత్తరముగా కానీ కూర్చుని చెయ్యాలి.

పైన చెప్పిన ప్రకారము మూడు మార్లు నీళ్లు తీసుకోడం వలన ఋగ్యజుస్సామవేదములు సంతోషిస్తాయి. నీటితో నోటిని శుభ్రపరచుకుంటే అధర్వణ వేదం సంతసిస్తుంది. ఆ విధంగా ధర్మశాస్త్రములు, ఇతిహాసములు,పురాణములు సంతోషిస్తాయి. కాళ్లు కడుగుకొనడం వల్ల పుండరీకాక్షుడు సంతోషిస్తాడు. నీటితో కళ్లు తుడుచుకుంటే సూర్యుడు సంతోషిస్తాడు. ఇది ఆచమన విధి. ఈ ఆచమనమును ప్రతి ఒక్కరూ వస్త్రములు మార్చుకొనునప్పుడు, జంధ్యములు మార్చుకొనునప్పుడు, అన్నపానముల వేళలో ఆచరించాలి. ఆహారము తిన్న తరువాత, ఆహారపు ముక్కలు పళ్ల మధ్య ఇరుక్కొని నప్పుడు బాగా పుక్కిలించి ఉమ్మివేసి తరువాత ఆచమనము చేయవలెను. ఈ ఆచమనము అన్ని వర్ణముల వారు చేయతగ్గది.

ధర్మనందనా! ఇంక వర్ణాశ్రమ ధర్మాలు పరాశరుడు ఇలా వివరించాడు. బ్రాహ్మణుడు జపం చెయ్యడం ద్వారా యజ్ఞం

చేస్తాడు. వేదాలను అధ్యయనం చేస్తాడు. అదే అతనికి బతుకుతెరువు. బ్రాహ్మణునికి తపస్సు శోభను చేకూరుస్తుంది. ఇంక క్షత్రియునకు రాజ్యపాలన శోభను చేకూరుస్తుంది. క్షత్రియుడు యజ్ఞయాగములను ప్రారంభిస్తాడు. దండనీతిని అవలంబించడమే అతని జీవనాధారము. ఇంక వైశ్యుడు నిర్దుష్టమైన హవ్యములను(యజ్ఞమునకు కావలసిన సామగ్రిని) యజ్ఞయాగములకు సమకూరు స్తాడు. అతనికి వర్తకము, వాణిజ్యము బతుకుతెరువు. వైశ్యుడు అతిథులను సత్కరిస్తాడు. ఇంక శూద్రుడు పరిచర్యలు చెయ్యడమే యజ్ఞంగా భావిస్తాడు. మిగిలిన మూడు వర్ణముల వారికి సేవలు చెయ్యడమే అతని బతుకుతెరువు. అతను తన పనిలో ఎక్కువసామర్థ్యం చూపించి మెప్పు పొందుతాడు.పైచెప్పిన ధర్మములు ఆచరించదగినవి.

యతులు అన్ని వర్ణముల వారికి పూజనీయులు. ప్రియమైన మాటలు పలకడం, శాంతంగా ఉండటం, ఇంద్రియ నిగ్రహం కలిగి ఉండటం, అలసత్వము లేకుండా ఉండటం, మంచి ప్రవర్తన, నడవడి కలిగి ఉండటం, ఈ సంసారాన్ని దాటడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నించడం, దేనికీ ఆశపడక పోవడం, సన్యాసులకు సేవచేయడం, తనకు కావలసిన వస్తువు లను ధర్మమార్గంలో సంపాదించడం, ఆ ప్రకారంగా జీవితం

గడపడం, అందరికీ పరిచర్యలు చేయడం..... వీటి వలన శూద్రుడు ఈ లోకంలోనూ పరలోకంలోనూ సుఖాన్ని పొందుతాడు. శూద్రునకు దానధర్మములు చేయవలసిన అవసరం లేదు. కాని యతుల పట్ల ఆదరము, భక్తి కలిగి ఉండటం వలన వారికి దానధర్మముల ఫలం కలుగుతుంది. దారి తప్పిన బాటసారులను, యతులను కనిపెట్టి వారికి దాహం ఇచ్చి, సేవచెయ్యడం శూద్రుని విధి. యతులకు వ్యాధి వస్తే వైద్యం చేయించడం, వారికి అన్న పానీయములను సమకూర్చి, సేవచెయ్యడం వలన శూద్రునికి పుణ్యలోకములు ప్రాప్తిస్తాయి.

తరువాత పరాశరుడు అన్ని వర్ణముల వారికి వర్తించే ధర్మములు ఈ విధంగా చెప్పాడు. పరుల ధనమునకు ఆశపడకుండా, అందనీ తన వలెనే ఆదరించడం, ఆ లోకంలో ఉన్న అన్ని వస్తువులను నీటిలో పుట్టే తరంగముల మాదిరి చూస్తూ వేటి మీద ఆసక్తి లేకుండా ఉండటం, సాటి ప్రాణుల మీద దయ కలిగి ఉండటం, సాటి వారికి మేలు చేయడం, తాను చేసిన పుణ్యం తనతో వస్తుంది అని నమ్మడం, అందరూ ఆచరించ వలసిన ధర్మములు. పొరపాటున తెలియక చెడ్డ పని చేస్తే వెంటనే దానికి ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవాలి. జీవహింస చేసినప్పుడు దానికి తగిన ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోవాలి. సాటి మనిషిని

చంపితే వచ్చే పాపం అనేక సంవత్సరములు భిక్షాటన చేస్తే కానీ తొలగిపోదు. ఇంక మద్యపానము, గురువుగారి భార్యను కామించడం ఘోరమైన పాపములు. తన ప్రాణములు బలి ఇచ్చినా ఆ పాపములు పోవు. పైవిషయములను తెలుసుకొని పరలోక భీతితో పాప భీతితో దైవ చింతనతో కాలం గడపాలి. శూద్రునికి కఠినమైన నియమ నిష్ఠలు లేవుకాబట్టి అతడు పైధర్మసూక్ష్మములను గ్రహించి ఉత్తమ లోకములు పొంద వచ్చును.

ఇంకా పరాశరుడు జరుగబోయే కీడు గురించి ముందుగా ఎలా తెలుసుకోవడం గురించి ఇలా చెప్పసాగాడు. ఎవరైనా ఉత్తర దిక్కున బంగారు వర్ణంలో ఉన్న మనిషి దక్షిణ ముఖంగా ఉండటం చూస్తాడో అతనికి మూడు సంవత్సరము లలో మరణం సంభవిస్తుంది అని తెలుసుకోవాలి. అలాగే సూర్య బింబము తేజో విహీనంగా కనపడితే అతనికి రెండు సంవత్సరములలో మరణం సంభవిస్తుంది అని తెలుసుకోవాలి. ఎవరైనా వెన్నెలలో కనపడ్డ తన నీడలో రంధ్రములు పడటం చూస్తే అతనికి ఒక సంవత్సరంలో మరణం సంభవిస్తుంది అని తెలుసుకోవాలి. తన నీడ తల లేకుండా కనపడితే ఆరునెలలలో మరణం సంభవిస్తుంది అని తెలుసుకోవాలి. చెవులను చేతు

లతో మూసినప్పుడు ఏ శబ్దమూ వినపడకుంటే అతనికి నెల రోజులలో మరణం సంభవిస్తుంది అని తెలుసుకోవాలి. చెవులు ముక్కు పనిచేయకుండా కళ్లలో జీవం పోయి, వికారంగా కనిపిస్తే అతనికి ఆరోజే మరణం సంభవిస్తుంది అని తెలుసుకోవాలి.

పైన చెప్పిన అరిష్టములు సంభవించినపుడు మనుష్యుడు ధైర్యము కోల్పోరాదు. ముందు జీవితం మీద ఆశను కోరికలను వదిలిపెట్టాలి. మనస్సు నిలకడగా ఉంచుకోవాలి. నిర్మలమైన మనస్సుతో ఏకాగ్రతతో ధ్యానం చెయ్యాలి. అప్పుడు పరమాత్మ అనుగ్రహం అతనికి లభిస్తుంది. అటువంటి వాడు మరణించిన తరువాత మరుజన్మలో అతని కర్మ ఫలమును బట్టి విప్ర, వైశ్య,క్షత్రియ కులములలో సంపన్న కుటుంబాలలో జన్మిస్తాడు. మరుజన్మలో కూడా సుఖములు అనుభవించి పరలోకములో కూడా సుఖములు అనుభవిస్తాడు.

ఆ జన్మ ఎత్తినపుడు అతనికి జ్ఞానోదయం కలుగుతుంది. ఈ ప్రపంచంలో ఉన్నవన్నీ అశాశ్వతములు. ఏదీ మనతో రాదు. అన్నిటికి పుట్టుక, నాశము తప్పవు. అలాంటి వాటికి వెంపర్లాడటం ఎందుకు. ఈ సంసారమే దుఃఖమయము. అనంత

దుఃఖము తరువాత కొద్దిపాటి సుఖం కలుగుతుంది. దానికే మనం ఆనందపడి పోతాము. వెంటనే దుఃఖము ముంచు కొస్తుందని తెలుసు కోము. కాబట్టి ఈ సుఖముల మీద మమకారము పెంచు కోవడం వృథా. అని ఆలోచిస్తాడు. ధర్మపరుడై జీవిస్తాడు.

చేసిన పనికి ఫలితం తప్పకుండా వస్తుంది. చెయ్యని పనికి ఫలితం ఉండదు. కర్మఫలము తప్పించుకోడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు అనే సత్యాన్ని గ్రహిస్తాడు. మంచి కార్యములు చేసినందు వలన కలిగిన పుణ్యమును స్వర్గంలో అనుభవిస్తాడు. ఆ పుణ్యము క్షీణించిన తరువాత మంచి జ్ఞానులు ఉన్న కుటుంబంలో పుట్టి దేవతలను, పితరులను, అతిథులను పూజిస్తాడు. గృహస్థాశ్రమము స్వీకరించి భార్యాపుత్రులతో ఆనందం అనుభవిస్తాడు.

తరువాత వారినందరిని వదిలిపెట్టి అరణ్యములకు పోయి గురువులను సేవిస్తూ సాంఖ్యయోగ రహస్యములను అభ్యసిస్తాడు. తరువాత సన్యాసాశ్రమము స్వీకరిస్తాడు. దేవాలయములలో, కొండగుహలలో నివసిస్తాడు. భిక్షాటనతో జీవిస్తాడు. రాగద్వేషములను వదిలిపెడతాడు. సుఖదుఃఖములకు

అతీతుడుగా ఉంటాడు. అహంకారము వదిలిపెట్టి నిత్యము తృప్తిగా జీవిస్తాడు. ఎవరి అధీనంలోనూ ఉండక, ఉన్నచోట నిలవక, తిరుగుతూ ఉంటాడు. ఆఖరున అక్షర తత్త్వాన్ని తెలుసుకొని పరమాత్మలో ఐక్యమైపోతాడు. అలాంటివారు తామే కాదు తమ వెంట ఉన్నవారిని కూడా ఈ సంసార సాగరమును దాటించి మోక్షమార్గం వంక పయనింపజేస్తారు.

అటువంటి సన్యాసులను సేవిస్తే శూద్రులు కూడా తమ పాపములను పటా పంచలు చేసుకొని పరమాత్మలో ఐక్యం అవుతారు. ఇతర వర్ణముల వారికి ఈ సౌలభ్యము లేదు. శూద్రులకు సేవకా వృత్తి ప్రధానము కాబట్టి, వారు పవిత్రులైన సన్యాసులకు సేవచేసి అనాయాసంగా ముక్తిని పొందగలరు. జనులందరికీ మోక్షము పొందాలనే ఆశ ఉంటుంది. కానీ సన్యాసులను సేవించి నందువలన శూద్రులకు సులభంగా మోక్షప్రాప్తి కలుగుతుంది. కాని బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ,వైశ్యులు కూడా తమ తమ ఇంద్రియములను నిగ్రహించి నందువలన మోక్షమును పొందగలరు. ఇంద్రియములను నిగ్రహించి, సన్యాసులను సేవించి పతితులు, పాపులు, వ్యభిచారిణులు కూడా సద్గతి పొందారు.

కాని అన్నిటికీ ముందు తమ తమ పాపపు వర్తన విడిచిపెట్టాలి. సన్మార్గంలో నడవాలి. పాపపు చింతన ఉన్న వాడికి జ్ఞానమార్గము కనపడదు. తరువాత మంచి గురువును ఆశ్రయించాలి. గురువు బోధనలను ఆచరణలో పెట్టాలి. మంచి గురువు దొరికాడు నాకు జ్ఞానోదయం అయింది కదా అని గర్వించకూడదు. అ లా గర్విస్తే మరలా పాపకూపంలో పడిపోతాడు. అసలు జ్ఞానం కలిగింది అన్న దానికి నిదర్శనం గర్వం లేకుండా ఉండటం. మనిషికి జ్ఞానం పెరిగే కొద్దీ శాంతగుణం అలవడాలి. గర్వం నశించాలి. అప్పుడు గురువులకు సేవ చేస్తూ ముక్తిని పొందగలడు.

మానవుడు తన మనస్సును, పొట్టను, జననాంగమును, కాళ్లను చేతులను, కళ్లను, చెవులను అదుపులో పెట్టుకోవాలి. (అతిగా ఆలోచిం చడం, అతిగా తినడం,అతిగా సంభోగ క్రియలో పాల్గొనడం మంచిదికాదు. చూడదగనివి చూడటం, వినకూడ నివి వినడం, పోకూడని ప్రదేశములకపోవడం అదుపులో పెట్టుకోవాలి). పైచెప్పినవి పాటించి యుక్తుడైన వాడికి పరమాత్మ సాక్షాత్కారం లభిస్తుంది. యుక్తుడు కాని వాడికి పరమాత్మ సాక్షాత్కారం లభించదు. దీనినే సాంఖ్యము అంటారు. ~~ఈ~~ సాంఖ్య మార్గమును మనసులో నిలుపుకొని,

గర్వము, అహంకారము లేకుండా, గురువులను సేవించే వారికి ముక్తి లభిస్తుంది.

సన్యాసాశ్రమము బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, శూద్రులకే పరిమితమైనది. కాని శూద్రులకు మాత్రము సన్యాసాశ్రమము స్వీకరించిన వారికి సేవచేయడం వలననే మోక్షం లభిస్తుంది. ఏలనంటే, బంగారు కొండ పక్కన ఉంటే కాకి కూడా బంగారు రంగుతో మిలా మిలా మెరుస్తుంది. అలాగే పవిత్రుడైన సన్యాసికి సేవచేస్తే శూద్రునికి కూడా ఆ పవిత్రత సిద్ధిస్తుంది. శూద్రుడు సన్యాసాశ్రమము స్వీక రించి, తపస్సుచేసి పుణ్యము ఆర్జించవలసిన పనిలేదు." అని పరాశరుడు తన శిష్యులకు గురుసేవ మహాత్మ్యమును గురించి వివరించాడు అని భీష్ముడు ధర్మరాజుకు చెప్పాడు.

"పితామహా! మానవులలో కూడా దేవతలు సైతం మొక్కదగిన వారు ఉంటారని విన్నాను. అలాంటి వారు ఎలా ఉంటారు తెలియచెయ్యండి." అని అడిగాడు ధర్మరాజు.

"ధర్మనందనా! ఇదే ప్రశ్న ఒక సారి దేవేంద్రుని రథసారథి అయిన మాతలి దేవేంద్రుని అడిగాడు. దానికి దేవేంద్రుడు

ఇచ్చిన సమాధానము నీకు చెబుతాను విను.

కామము, అర్ధము (ధనము) ధర్మమార్గముననే పొందు వారు. స్త్రీలచే కోరదగిన అందమూ, రూపమూ ఉండి కూడా, స్త్రీల పట్ల ఎలాంటి కామ వాంఛలూ, కోరికలు లేని వారూ, అధిక మైన విద్య, ధనము, ఐశ్వర్యము కలిగి ఉండి కూడా గర్వము లేని వారూ, ఇంద్రియములను జయించిన వారూ, తను వివాహమాడిన భార్యతో తృప్తి పొందెడి వారూ, తపస్సు అనే ధనము మీద ఎక్కువ మమకారము కలిగిన వారూ, ఎల్లప్పుడూ సత్యమునే పలికెడి వారూ, పరమ శౌచులు (ఎక్కువగా పరిశుభ్రంగా ఉండేవారూ), అనవసరమైన పనులు నెత్తిన వేసుకొని సతమతమవని వారూ, సన్యాసము స్వీకరించిన వారూ, వీరందరూ మానవులైనా దేవతలకు కూడా పూజ నీయులు." అని చెప్పాడు భీష్ముడు.

"పితామహా! చెరువులు తవ్వించడంలో గల ధర్మ విశేషము లు తెలపండి అని అడిగాడు. "ధర్మనందనా! తటాకములు (చెరువులు) దేవతలకు, జంతువులకు, ఆశ్రయములు. చెరువులలో ఆవులు నీరు తాగుతాయి. అందువలన ఆ చెరువు తవ్వించిన వాడు పుణ్యలోకములు పొందుతాడు. అదీ కాకుండా చెరువులు తవ్వించిన వాడు ఈ లోకములో కూడా ఐశ్వర్యము

లను కీర్తిని పొందుతాడు. ఆ చెరువులు నీటితో నిండుగా ఉన్నంత కాలమూ ఆ చెరువు తవ్వించిన వాడికి యజ్ఞములు చేసిన ఫలితం దక్కుతుంది.

అదే చెరువుకు గట్టు మీద చెట్లు నాటితే ఆ చెట్లు పక్షులకు స్థావరంగా ఉంటూ దారిన పోయే వారికి నీడ నిస్తూ ఆ చెట్లు నాటిన వారికి సకల సుఖములు కలుగచేస్తాయి. చెరువులు తవ్వించిన వారి పితరులు పుణ్య లోకములు పొందుతారు. చెరువులు తవ్వించడం, చెట్టు నాటించడం దేవతలకు, మానవులకు ఎంతో మేలు చేస్తుంది." అని చెప్పాడు భీష్ముడు.

"పితామహా! గృహస్థ ధర్మాన్ని గురించి వివరించండి." అని అడిగాడు.

"ధర్మనందనా! ~~ఈ~~ విషయంలో భూదేవికి విష్ణుమూర్తికి జరిగిన సంవాదము గురించి చెబుతాను విను. నీవు నన్ను అడిగిన ప్రశ్న ఒక సారి విష్ణువు భూదేవిని అడిగితే భూదేవి కింది విధంగా జవాబు చెప్పింది. గృహస్థు ప్రతి రోజూ అగ్ని కార్యము చేయాలి. అత్యంత భక్తితో భూత బలి ఇవ్వాలి. (అంటే పశువులకు పక్షులకు ఆహారం పెట్టాలి.). దీని వలన దేవతలు

సంతోషిస్తారు. గృహస్థు ప్రతి దినము తన పితరులకు అన్నము, పాలు, పండ్లు, నీరు నివేదించాలి. వైశ్వదేవము(విశ్వేదేవులకు నివేదించడం) అనే క్రియను తప్పకుండా చెయ్యాలి. తరువాత తన శక్తిమేరకు పేదలకు దానము చెయ్యాలి. పేదబ్రాహ్మణులను వెదికి వారికి భిక్ష వెయ్యాలి. ప్రతిరోజూ అతిధులను సత్కరించాలి. ఏ కారణం చేతనైనా అతిధి దొరక్క పోతే అన్నము తినక ముందు మొదటి ముద్దను అగ్నిహోత్రంలో వెయ్యాలి. తరువాత బంధువులతోనూ మిత్రులతోనూ కలిసి భోజనం చెయ్యాలి.

తరువాత బలి కార్యము నిర్వర్తించాలి. బలి రెండు విధాలుగా చెయ్యాలి. మొదటిది శ్రౌతబలి. ఇది వేదములో చెప్పబడినది. ఈ బలి, ధర్మమునకు, ఓషధులకు, వనములకు, రాక్షసులకు సంబంధించినది. రెండవది స్మార్తబలి. ఇది పశువులకు, పక్షులకు, మొదలగు వాటికి సంబంధించిన బలి. గృహస్థు ఈ రెండు బలులు విధిగా చెయ్యాలి. (క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే చెట్టు నాటడం, వాటికి నీరు పొయ్యడం మొదటిది. రెండవది పశుపక్ష్యాదులకు గడ్డి, గింజలు, పండ్లు ఆహారంగా పెట్టడం.) ఇది గృహస్థ ధర్మం. బ్రాహ్మణులు ఈ విధులు నిర్వర్తించి తరువాత భోజనం చెయ్యాలి." అని భూదేవి విష్ణువుతో చెప్పింది." అని భీష్ముడు గృహస్థ ధర్మము గురించి

ధర్మరాజుకు తెలియ చెప్పాడు." అని వైశంపాయనుడు జనమేజయునికి చెప్పినట్లు సూతుడు శౌనకాది మహామును లకు మహాభారత కధను వివరించాడు.

మహాభారతము,

అనుశాసనిక పర్వము,

తృతీయాధ్యాయము సంపూర్ణము.

ఓంతత్సత్ ఓంతత్సత్ ఓంతత్సత్